ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան
ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 180 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . 50 »
ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ
Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . 220 ղշ.
Ալթը այլըգ . . . . 110 »
30 Բարա

ԹԷՐՃԻՒՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ
ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԽԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրըր իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղշ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումումը սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 վէ 3 ինճիւ սահիֆէլէրէ 6 ղշ.
4 ինճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն ըլանաթա այրը բազարլըգ օլուր:
Մէքթուպ նաշիրյա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ:
30 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սօգագը քէօշէսինտէ Նումէրօ 8 տէ տիր: —Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմաղը կիափի, քեաֆֆէյի մէքթուպլարըն տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 11 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Սթամպոլըն գավլինճէ, ֆրանսատաքի թահվիլաթը Օսմանիյէ համիլլերինին վէքիլի Մ. Վալֆրէյ՝ մալիյէ գօմիսիօնընըն ճումաա էրթեսի կիւնքի իճթիմաընտա, էվվէլա հիւքիւմէթը Սէնիյէնին միւշթերէք պիր իտարէի ինհիսարիյէի տուխան (թիւթիւն) թէէսիս իթմէք ազմինտէ պուլունուպ պուլունմատըղընը վէ սանիէն Բարիզ վէ Վիէննա վէ Պէրլին պանքէրլէրի նամընա պու խուսուստա Մ. Լէօնիտաս Պալթաճը թարաֆընտան թագտիմ օլունան լայիհանըն գապուլ օլունուպ օլունմայաճաղընը սուալ իթմիշ, վէ բէհս Սէրվէր բաշա հազրէթլէրի տախի կէլէճէք բազար իրթեսի կիւնիւ պիր ճէվապ վէրէճէյինի պէյան իյլէմիշ տիր ։

Պու մէսէլէ իքի իւչ այա գատար հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Բուսումը Սիթթէնին Իէնի մէճլիսը իտարէսի թարաֆլարընտան հէր իքի թարաֆըն հուգուգու բիգայէյի թէսվիյէ օլունմալըտըր ։ Թիւթիւն ինհիսարը մէսէլէսինտէ ինկիլթէրէտէքի թահվիլաթը Օսմանիյէ աշհասը վէքիլի Մ. Պուրգըն տախի կէր վէքիլլէրիյլէ հէմ ֆիքիր օլտուղու մուհագգագ տըր։

Մալիյէ գօմիսիօնընըն բազար իրթէսի կիւնքի իճթիմաընտա, Պապը Ալի՝ մէճլիսիյէթ վէ թէրաֆգի նամընա Բուսումը Սիթթէթէն պազըլարընը թաստիգ վէ իգտիյէ մէճպուր օլաճաղընը պէյան իյլէտիկինտէն, Մ. Վալֆրէյ՝ պու խուսուստա միւտաֆաա իթմիշ տիր ։ Պաշհզու Բուսումը Սիթթէ իւզ բինէ միւզաքէրէ օլունմաք, գավիլը իգտա օլան բուսումըն տուխան աշարը վէ իւզքէ վէ պաղը վէ դըհրիյէ բուսումը օլտուղու պէյան օլունմուշ տըր ։ Էվրօբալը մուրախխասլար՝ աշարըն մէմալիքը միւթէճէմմինէտէ իլղա օլունտուղունու, վէ իւզտէ 4 բուսումըն աշհասը թահվիլաթա պէտէլի թախսիս օլունմագ չարթըյլա իլղա օլունաբիլէճէքլէրի, վէ միւսթագալէն թէչքիլ օլունաճագ մէճլիսը իտարէնին էքսէրիյէթը արա իլէ պէտէլը մէզքիւրը գապուլ իթմէք լազըմ կէլէճէյինի իֆատէ իթմիշլէր տիր ։ Պու մէսէլէ հագգընտա միւզաքէրատ հասըլ օլուպ, գօմիսիօնըն բրօղրամը խիթամ պուլմուշ տըր ։

—

Մօսքօվ Բօսթըն Բարիզտէն ալտըղը պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Մ. Կամպէթթա Թունուզ իչինէ գարըլան պիր խիթամ վէրմէք իւզրէ Թունուզուն պիր գըսմընը ճէզայիրէ իլհագ իլէ սաիր մահալլէրին թախլիյէսինի թէնսիպ իթմէք իմիշ ։

—

Եունանիա Թէրգ օլունան արազինին թէսալիա վէ թէսէլլիւմինէ նէզարէթ իթմէք մէմուր օլան միւխթէլիթ գօմիսիօնտա պիրինճի Օսմանըլը մուրախխասը պուլունան Հիտայէթ բաշա էվվէլքի կիւն Սէլանիկտէն վաբօրա բաքիյ օլմուշ օլմաղլա, բաշգա մի չարթլէյհին պու կիւն Տէրսաատէթէ մուվասէլէթի մէմուլ տըր ։

Բէզգալիք ճէնէպի մուրախխասլարընտան Էքսէրիսի տախի պուկիւն Էփիրտէն Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իթմիշլէր տիր ։

—

Եունան սէֆիրի էվվէլքի կիւն Խարիճիյէ Նազըրը իլէ կէօրիւշտիւկիւնտէ, Եունան բօսթաներըն գաբատըլմասընը տախի օլան Պապը Ալինին նօթասընա ճէվապէն պիր նօթա թագտիմ իթմիշ տիր ։

—

Օսմանըլը վէ Եունան հուտուտընտա վագը Իրիթերի իլէ Զարգօս մէհալլէսինտէն տօլայը հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ սէֆարէթը պիր նօթասընա տիւնքի կիւն ճէվապ վէրէճէք էվրօբա աշքերի գօմիսերլերի թարաֆընտան պու պապտէ վագը օլան թէքլիֆաթըն գապուլը միւմքին օլմայաճաղընը թէպլիղ իթմիշ տիր ։

—

Ավսթրիա մէմալիքինտէն մէմալիքը էճնէպիյէյէ էսլիհա վէ միւհիմմաթը հարպիյէ իխրաճը՝ մէմնու հարպէյէ միւնտէֆիատան պէրու թահմիր մէմնուիյէթ իքէն, պու տէֆա Ավսթրիա հիւքիւմէթի մէմնուիյէթը մէզքիւրէյի իլղա իթմիշ, անճագ Պօսնա վէ Հէրսէք վիլայէթլէրի իլէ Գարատաղ վէ Սըրպիստանը միւստէսնա թութմուշ վէ պու մէմլէքէթլէրէ էսլիհա վէ միւհիմմաթ կէօնտէրիլմէք իչիւն էվվէլճէ տախիլիյէ նէզարէթինտէն ռուխսաթ ալընմասընը իլան իթմիշ տիր ։

—

Սօֆիատան Փօլիթիշէ Քօրրէսբօնտէնց ղազէթասընա եազըլըյօր՝ Շարգի Ռումէլի վալիսի իլէ Պուլղարիստան էմարէթի արասընտա միւնաքաշա օլան միւնազաա իսթիլաչմագտա օլուպ, հաթթա բրէնս Ալէքսանտր Էվրօբա գապինէլէրինէ պիրէր թէշէքքիւրնամէ կէօնտէրմիշ, Ալէքօ բաշանըն էֆքեարը ումումիյէսի Պուլղարիստան հիւքիւմէթի ալէյհինտէ թահրիք ու թէշվիգ իթմէքլէ չարգիյէ պէյան իտէճէքմիշ ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն Ամէրիգա սէֆիրի Պապը Ալիյէ կիտիպ, Խարիճիյէ Նազըրը Ասիմ բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իյլէմիշ տիր ։

Բէզգալիք Ինկիլթէրրա սէֆարէթի պաշ թէրճիւմանը տիւնքի կիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի իլէ պիր միւտտէթ կէօրիւշմիւշլէր տիր ։

—Գալաթա միւթէպերանը թիւճճարընը իլէ պանքէրլէրինտէն պիր գաչը Գալաթա Մէրքէզ խանընտա պուլունան թէլէկրաֆ խանէյէ կիտէնլէրին մէզքիւր խանտէն չըքարըլմալարընըն լիւզումը էնճիւմէն մէսլէքըն արզ իտիլմէքտէ օլան համմալլարտան գարըլմագտա օլտուղու չիքայէթի վէ մէզքիւր թէլէկրաֆ մէրքէզինին օրատան գալտըրըլմասը խուսուսընտա հավի թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթինէ պիր արզուհալ թագտիմ իթմիշլէր տիր ։

—Իզմիթ Մութասարըֆը միւթէտիրի Րիզա պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի խարէճինին կէրէք միւհիմմաթը թամիր օլան վաբօրլարընըն իճրաի թամիրինէ վէ կէրէք եէնիտէն վաբօր իչթիրասընա սարֆ օլունմագ իւզրէ, խարէճինին տէվաիրը տէվլէթ մամուլաթը պուլունան մէպալիղ գարշըլըգ կէօսթէրիլէրէք վէ ֆազլը խարճ թարաֆընտան թէսվիյէ իտիլէրէք Օսմանըլը պանգասընտան պիր իսթիգրազ աքտ իթմէք իւզրէ միւզաքէրաթա պաշլամըշ տըր ։

—Գառաքէօյինտէ Գըրզըլ Թօբրագտա պիրիսինին տաշը գաբուսընըն իւսթիւնէ պիր կիւլլէ վագ վէ աթէչ իտիլմիշ իսէ տէ, մէզքիւր կիւլլէ բաթլամասը իլէ եարալընըղ մէզքիւր գաբու վէ քի բէնճէրէլէրի թարումար իթմիշ վէ ինսանա իսաբէթ իթմէմիշ տիր ։

Միւթէճասիրըն արանմագտա իմիշ ։

—Շէհր էմինի ճիվարընտա սաքին բիր ամէլէ «Ճէմիյէթը Իսլամիյէ» նամը իլէ պէնլէրինտէ պիր շիրքէթ թէշքիլ իթմիշլէր տիր ։

—Սթամպոլտա Մօլլա Քիւրանիի մահալլէսինտէ սաքին Հարպիյէ թալէպէսինտէն պիրի էվվէլքի կիւն խանէսինտէ քէնտինի ասմըշ տըր ։

—Իթալիա սէֆիրի Գօնթ Գօրթինին չէքմէճէսինի գըրարագ պիր թագըմ ագչէ սըրգալըմ վէ ֆիրար իտէն Խանգօնամ խըզմէթքեարըն ալըղ ու կիրիֆթ իթմէք պէզըր մագտէրէճ իտէն Պէյօղլու բօլիս միւտիրիյէթի ժանտարմա գումանտանը Հիւսէյին էֆէնտիյէ թէօրտիւնճիւ Օսմանի վէ բօլիս մէրքէզ գօմիսերի Հասան պէյէ վէ բօլիս չաւուչլարընտան Ալիէտտին էֆէնտիլէրէ պէշինճի րիւթպէտէն պիրէր գըթա Մէճիտի նիշանը իհսան պույուրուլմուշ տըր ։

—Թարաֆը հազրէթը Շէհրի եարիտէն Ալէմանիա իմբէրաթօրընա իհտա օլունան Նիշանը Իմթիյազը իմբէրաթօրը միւշարիլէյհէ թէսլիմ իթմէք մէմուր օլան Ալի Նիզամի բաշա վէ Մագէլյան միւթէրճիմ Բէյիտ պէյ տիւնքի կիւն Պէրլինէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իյլէմիշլէր տիր ։

—«Տիւնեանըն սօնու» նամը իլէ վէ Ֆրանսըզճա լիսան իւզրէ Պէյօղլունտա նէշր օլունան պիր րիսալէ րուխսաթ գըրմագսըզըն թապ իտիլմիշ օլտուղունտան, րիսալէի մէզքիւրէնին միւէլլիֆի վէ թապ իտէն մաթպաա սահիպի գափալը թարաֆընտան արանըլմագտա իմիշ ։

—Բարիզտէ նէշր օլունան Ժէօն Թիւրք ղազէթասընըն մէմալիքը Շահանէյէ տուխուլու թահթը մէմնուիյէթէ ալընմըշ տըր ։

—Կէլիպօլուտան եազըլըյօր կէօրէ, պազը ուֆագ կէմիլէրին սէվահիլէ չէքիլէրէք պարութ գաչագճըլըղը իթմէքտէ օլտուղու իշիտիլմէսինէ, կէլիպօլու մութասարըֆը միւթէտիրի Ավնի պէյ էֆէնտի մէզքիւր կէմիլէրին կէօզէթիլմէսի իչիւն, Պապ թարաֆընտան օրայա քիւչիւք պիր Գըրլանկըչ թօրբիտօ իլէ միւճէհհէզ պիր վաբօր կէօնտէրիլմէսի թէվէսսիւլ իթմիշ տիր ։

—Սթամպոլ կէմրիւքիւ նազըրը թարաֆընտան պէրու կելիպօլուտան Անատօլ սէվահիլինէ պիր խայլի գօյուն կէչիրիլմէքտէ օլտուղու Պօնթօ տօղրու կէօթիւրիւլմէքտէ իմիշ ։

—Նէվշէհիրտէն եազըլըյօր կէօրէ, Մագէտօնիա, Զագօրա վէ Էփիր ճիհէթլէրինտէ իճրայի չէգավէթ իտէրէք օրալարըն ահալիյի Գաթարճըլա նամ աշքիյանըն իլէ իւչ ալթընտա կէչէնտէ արզը ահալիյէ իչիւն ելանուն իմտատ կիտէր իքէն եօլտա պիր Գուցօվլագ գարիյէսինէ օղրայըպ պիր կիճէ իգամէթ իթտիքլէրինտէ, Ուլահլար մէրգումանը թանըյարագ շիյտաթլարընտան 4 էշգիյային տէ քէմիշլէր տիր ։

—Թէէմմիւլէն պէյան օլունտուղունա կէօրէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի Սըրպիստանըն Միլէշ Նամ Ռուս մէթրօբօլիտի ալէյհինտէ իճրա իթտիկի թաառուզաթտան տօլայը իդհարը նախօչնուտի իտմիշ, էմարէթը մուքաբիլէն Ռուս մէթրօբօլիթը թահլիյէ իթմիշ տիր ։ Էկէր պու թարզիյէ վէրիլմէզ իսէ, Ռուսիա՝ մուքաբիլէտէ մէթրօբօլիտի Ռուսիա սինօտընտա թագրիր թութաճաղ իմիշ ։

—Էրզրումտան Լոթֆի էֆէնտիյէ եազըլտըղընա կէօրէ, չէհրը մէզքիւր էթրաֆընտա պուլունան պիրճիմլէ պէօյիւք չէհիրլէր իլէ Իրանըն մէքքէզը թիճարէթի մագամընտա իքէն, իթթիհատը բօսթայը բէքինի գաբուլ օլունտուղունտան, օրատան Էվրօբայա նիզամը սուրէթտէ նէ մէքթուպ վէ նէ տէ կրուբօ կէօնտէրիլէմէքտէ վէ չօգտան պէրու բօսթա բուլու տա պուլունմատըղընտան, պէհէր մէքթուպ իչիւն 40 բարա երինէ 50 բարա վէրիլմէքտէ իմիշ ։ Բէզգալիք տախիլի Օսմանըլը բօսթասը տա Նիզամսըզ օլուպ, Էրզրումտան Թրապիզօնա 57 ֆարսախ օլտուղու հալտէ թաթարլար 2 կիւն երինէ 4 կիւնտէ կիտիյօրլար իմիշ ։

Եինէ կազէթայի մէզքիւր մուխպիրինին պէյանընա կէօրէ, Վան իլէ Էրզրում արասընտա թէէսիս օլունան բօսթա էսասը պիր թագրիբէն ամէլտէն իպթիզա իթմիշ քի, սուրէթը տէվամը մէչքուք տիր ։ Գըշ գըյամէթ իլէ եօլլարըն գապանըրսա, Կէօրէքտէ մէզքիւր ալթմըշ աչկըն էպէտի տախի ալըրտի իթ է ։ Թրապիզօն, Սամսօն, Ամասիա, Թօգաթ, Սըվաս վէ պաշքա խարբութ վէ Տիարպէքիրէ կիթմէքտէ եանի 220 ֆարսախ մէսաֆէ գաթ իթմէքտէ իմիշ ։

Բէզգալիք Էրզրումտան խարբութա վէ Տիարպէքիրէ տախի մէքթուպ կէօնտէրմէք իչիւն, պունի ուլաղլանտըրըլմագ մէճպուր օլունուպ, Էրզրումտան Տիարպէքիր 55 վէ Խարբութ 60 ֆարսախ իքէն, բօսթա տօղրուտան տօղրուեա կիթմէյէրէք, Թրապիզօն, Սամսօն, Ամասիա, Թօգաթ, Սըվաս վէ պաշքա Խարբութ վէ Տիարպէքիրէ կիթմէքտէ եանի 220 ֆարսախ մէսաֆէ գաթ իթմէքտէ իմիշ ։

Էտիրնէտէն Սթամպոլա եազըլան պիր մէքթուպտա տախի բօսթա մէմուրլարընըն սուի իտարէլէրինտէն չիքեայէթ օլունուպ, պազը կրուբօլարըն աչըլտըղը վէ բօսթա տա պուլունան պիր գաչ պին ղուրուշ աչըլմըշ օլան 125 լիրալըգ պիր կրուբօնըն խըրսըզլըղը էլան պուլունամատըղը պէյան օլունմուշ տըր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կիլիկիա կաթողիկոսը Ամէն. Տ. Տ. Մկրտիչ Սրբազան հազրէթլէրի՝ տիւնքի կիւն ագշամ իւսթիւ, Էօնտէն պազը վարդապետ վէ բարագլար պուլունտուղը հալտէ, Խասքէօյտէ Բաթրիգ Ամէն. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինին խանէսինտէն չըգըբ իսկէլէյէ ինմիշ վէ օրատան վաբօրա րաքիպէն քէնտի Չէնկէլքէօյտաքի իգամէթկեահը Արնաւուտքէօյինէ կիթմիշ տիր ։

Իչթիմալինէ կէօրէ, միւշարիլէյհ կաթողիկոս հազրէթլէրի ճումաա էրթէսի կիւնիւ Սթամպոլտան Կիլիկիայա հարէքէթ իտէճէք տիր ։

—

Էվվէլճէ պիլտիրտիկիմիզ վէճհիլէ, Պէյօղլու կալուածոց Հոգաբարձութիւնըն էնի ազալարը՝ մէմուրիյէթլէրինի գապուլ իտէրէք, կէչէն բազար կիւնիւնտէն իթիպարէն իշէ միւպաշէրէթ իթմիշ օլտուգլարը մաքամ Միւթէսարրըֆ իշիթմիշ տիր ։

Շիմտի մէզքիւր կալուածոց Հոգաբարձութիւնը՝ աթիտէքի զէվաթտըն միւրէքքէպ պուլունմագտա տըր ։

Գարակէօզեան Գրիգոր էֆէնտի
Եսաեան Յովհաննէս »
Կիւմիւշկէրտան Գրիգոր »
Միրասեէնտի Պետրոս »
Յակոբեան Միքայէլ »
Տօքթօր Սէրվիչէն »

—

Երուսաղէմտէ Ս. Յարութիւն տաճարընըն պիր վագթ Տեառնը օլուպ, չիմտի Ս. Յակոբեանց Ա թոռընըն Հէրէքինէ (միհմանտար) պուլունան վանը Արժ. Եղիա վարդապետ մէէզզինէն պունտան ագտէմ մէմլէքէթինէ կիթմիշ օլմաղլա, տիւնքի կիւն Սթամպոլա աւտէթ իտէրէք, պուրատա պիր գաչ հաֆթա գալտըգտան սօնրա, Ս. Երուսաղէմէ կիտէճէք տիր ։

—

Մըսըրտան վիւրուտ իտէն խապէրլէրէ կէօրէ, Բօղ. ժողով տաղըլմըշ վէ եէրինէ ախիրէքի զէվաթտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր ։

Յովհաննէս էֆ. Պալըգճեան
Գաբրիէլ » Գրիգորեան

—

Ամերիկա Ամերիկացի Մարտ Միւնսէրէն Մուսահիպը սանը(?) երկի ըլտըյի Մխիթարեան Թէշվիգ վէ իշաթին քի։ կը լռեցան։

—

Միլլէթիմիզ աաղաալ գաճտ միւհթէ Մրմօրեան Յարութիւն էֆ. ճումաա իրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր ։

Գրիգոր էֆէնտի Զիլինկիրեան
կարապետ » Ա. Սպարթալեան
կարապետ » Սիմոնեան
Մատթէոս » Մամուրեան
Մարտիրոս » Արփիարեան
Յովհաննէս » Ս. Ջագըրեան

—

Միլլէթիմիզ աահատը գալէմինտէն Մըրմըրեան Յարութիւն էֆ. ճումաա իրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր ։

—

Մեծ. էֆէնտի,

Զմիւռնիոյ Գերապատիւ Ս. Առաջնորդն Հոկ. 31 ամսաթուով 47 համարաւ գրութեամբ զ'հետեւեալն իմաց տուած է Պատրիարքարանիս.

Ցեղայն քարափանց վերայ Յոյն որբանոցի մի մէջ չուրջ 6 տարեկան Հայ մանուկ մի (որոյ մայրն իբրու թէ յ'Աղեքսանդրիա գնացած է, և ինքն մանուկն չոգենաւին չի հանելով դուրս մնացած և ծառայն զ'նա որբանոցին յանձնած է) գտնուին լսելով՝ անմիջապէս բերել տալով և հարցափորձ ընթարկելով ի հօրէ որբ լինելն, Նուպար անուն մայր մի, Գամեռ և Քալրիկ անուն երկու քոյրեր և Յակոբ անուն եղբայր մի ունենալն, իւր անուան Երուանդ լինելն, Թ. Կ. Հայերէն հաւկոնալն, Փոքր մի Յունարէն և Տաճկերէն խօսիլն, առ ի մայրաքաղաքէս յ'Օրթաքիւղ և ի Գատըգիւղ բնակելին և զինքն յ'Աղեքսանդրիա գիշերօթիկ դպրոց դնելոյ համար տանելն յայտնուած է, բայց ըստ վկայութեան որբանոցին՝ այդ տամս ձգուած է իւր քով այս անուամբ (Մարտ Վէօվ Կ. Մուշեղեան) (Այժմ Տիկին Կ. Մադիկեան ։) Եւ թէ սոյն դիպուածոյ օրէն(1) մինչ ցայժմութիւնն զմանուկն որոնող ոչ ոք չէ յերեւան եկած, ո՛չ մայրն, և ո՛չ ծառայն, Ֆրանսուա անուն, իտալացի՝ որ զմանուկն յանձնած է որբանոցին խոստանալով նախ հեռագրել յ'Աղեքսանդրիա և ապա գալ յառնուլ զմանուկն ։

Ուստի արժան դատուած է հրատարակութեամբ արդոյ ազգայնոց ծանուցանելով խնդրել որ եթէ յիշեալ մանկան վերաբերութիւն ունողներն անեաց նկատմամբ ինչ և է տեղեկութիւն ունին, բարեհաճին անյապաղ հաղորդել Պատրիարքարանիս ի գիտութիւն։

Խնդրելով, Մեծ. էֆէնտի որ ներկայիս հրատարակութեամբ բարեհաճիք կանխաւ ընդունել զմեր շնորհակալեաց հաւաստին։

Մնամք աղօթարար
Պատ. Փոխանորդ
Գէորգ Ծ. Վ. Ռուսինեան
10 Նոյ. 1881
ի Պատրիարքարան
Հայոց Կ. Պոլիս

ԻԼԱՆ

Պիր զիրատ սանիյէն իւլ իմզա Բարիզ Տար-իւլ-Ֆիւնունը իլմի հուգուգ Տօգթօրլարընտան Պետրոս Շաշեան վէ ընկէր էվվէլ տավա վէքիլլէրինտէն Կարապետ Կիւրճեան՝ մէմալիքը Օսմանիյէտէ մէհաքիմ վէ ուսուլիւն թէնէզզիւլինի վէ մէհաքիմին վէ խուսուսա մահաքիմը իգամէթի Տէրսաատէթ վէ Էթրաֆըն մէմուլ վէ մէրաքիզլէրինին էճնէպիլէրինտէն պուլունաճագ մէսաֆէյէ ճինայէթ իլէ պուլունտա հարի տէավի վէ մէսալինէ պիր կիւնտէ անը վաճիտէ իֆատէ մէճլիսի ումումիյէ վէ թէշքիլաթ օլունան մահքէմէ վէ տէավի մէվատտը սաիրէնին ֆէյզ ու տէրկէյի իլէ ահալինին րահաթ վէ մէնաֆիինէ խատիմ իչբու վէքեալէթ տայիրէսինի ինտիպար իթմիշ օլտուգլարընտան 1881 սէնէսի Թէշրինի սանիսի իպթիտասընտան իթիպարէն Տէրսաատէթտէ թէշքիլ իթտիքլէրի վէքեալէթ տայիրէսինտէ կէրէք տավա վէ գարար իշլէրինին վէ կէրէք հաքիմլէրինին թէվէսսուլէ թէվաքէլէթ իտէճէքլէրի իշլէրին ֆէհրիսթի պէր վէճհի աթի իլան օլունուր ։

1. –Բայիթմալըթ վէ ճինայեթ սայըրէի մէմալիքը Շահանէտէ մուխթէլիֆիւլ տէրէճաթ քեաֆֆէյի մէհաքիմը Նիզամիյէ վէ սայիր տէվաիր վէ մէճալիսի ալիյէի Օսմանիյէ հուզուրլարընտա,

2. –Բէզգալիք Տէրսաատէթ վէ վիլայաթը սաիրէտէ քեաին տուէլը էճնէպիյէ գօնսօլօսխանէլէրի մէհաքիմ վէ մէճալիսինտէ,

3. –Քեաֆֆէյի մէհաքիմի չէրիյէ իլէ խարաճ վէ մէհաքիմ վէ մէճալիսը ռուհանիյէի միլէլը սաիրէ մուվաճճէհէլէրինտէ իճրայի վէքեալէթ,

4. –Րէյ ու միւլահազայի մախսուսէ մէմուրին լուզումը մաթլուպ հէր կէօնա մէսայիլ վէ մէսաիլի հուգուգիյէ վէ ճէզայիյէ հագգընտա չիֆահի վէ թահրիրի արզը մէչվէրէթ վէ պէյանը րէյ իթմէք,

5. –Լիսանը Օսմանի վէ Էվրօբա էլսինէյի միւթէէհհիտէսի իւզրէ մուհարրէր էվրագ վէ միւսթէնէտաթը նագլ ու թէրճէմէ իյլէմէք,

6. –Թագը ու գարարլէթ ուսուլը տայիրէսինտէ բէսմէն մուսատտագ ֆօթօղրաֆ տավալարընա մէսարիֆ՝ ասհապը թարաֆընա աիտ օլմագ իւզրէ հասըլ եանը մէճճանէն վէքեալէթ պուլունմագ ։

Գալաթա Գէօրգ պէյ խանընտա Ն. 5-6
Տավա վէքիլի Տավա վէքիլի
Կարապետ Կիւրճեան Պետրոս Թ. Շաշեան
8—2

(1) Հոկտեմբեր 11

ՖՐԱՆՍԱ

—

13

Ինկիլիզլէրին Սպանիայա վէ Բօրթուկալա կիտիպ Ֆրանսըզլար իլէ մուհարէպէսէ ձուձուլմուշ օլմալարը պէք սէնէսէ վարմըշ, վէ Նաբօլէօն Պօնաբարթըն օրտուլարը, պունլարը մէմալիքի մէզքիւրէտէն տիշարը գօվմայա միւգթէտիր օլամատըգլարընտան, Սպանիա Թախթը իւզէրինէ օթուրթմուշ օլտուղու օլան Ճօզէֆ Պօնաբարթ հիչ պիր սուրէթլէ մէզքիւր թախթ իւզէրինտէ եէրլէշտիրիլէմէմիշտէ իտի.

Խալթիտաի սէֆէրտէ Ուէլինկթըն անճագ 10.000 նէֆէր Ինկիլիզ ասաքիրի իլէ մուհարէպէէ իպթիտար իյլէմիշ օլտուղու հալտէ, պէշինճի սէնէսի Ինկիլիզ օրտուսընըն մըգտարը 80,000է պալիղ օլմուշ օլտուղունտան, Ուէլինկթըն արթըգ քէնտինի գաթի պիր իշ կէօրմէսէ միւգթէտիր օլտու իտիւրէք, Սպանիա պայիթախթը իւզէրինէ տօղրու հիւճում պաշլատը, վէ գըրալ Ճօզէֆ Պօնաբարթ վէ մարէշալ Ժուրտան քէնտի մայիյէթլէրինտէ տախի 80 պին ասաքիր պուլունտուղու հալտէ, Ինկիլիզլէրին ղալըպէ մուզաֆֆէրիյէթ իտէմէյէրէք, Ֆրանսա հուտուտունա տօղրու կէրի կէրի սիւրիւլմէսէ պաշլատըլար:

Ինկիլիզլէրի պու ֆիւթուհաթը 1813 սէնէսի մայիսին 16ընտան պաշլար:

Ֆրանսըզլար, Ֆրանսա իլէ ըՍպանիա հուտուտու օլան Բիրէնի տաղլարը եագընընտա Վիթթօրիա նամ մահալտէ սօլուգ ալարագ, Ուէլինկթընըն իլէրի եիւրիւմէսինի մէն իթմէսէ չալըշմըշլար իսէ տէ, մահէլլի մէզկիւրտէ, յունիսին 21ինտէ վուգու պուլան պէօեիւք պիր մուհարէպէտէ ֆիւթուհաթ գաթի սուրէթտէ Ինկիլիզլէրին թարաֆընտա գալարագ, Ֆրանսըզ օրտուսու բէնայի Թօբլարընը, միւհիմմաթընը վէ հէր շէյի օրատա թէրք իտէրէք, գարմագարըշ պիր հալտէ գաչմայա պաշլատըլար:

Օգօստոսըն 31ինտէ, Սըր Թօմաս Կրահամ նամ Ինկիլիզ ժէնէրալը տախի Սէպասթիան գալէսինի ղապթ իյլէտի, վէ Ուէլինկթըն Բիրէնի տաղլարընա մուվասէլէթ իտէրէք, Նօյէմպրին 8 ինտէ հուտուտու կէչտի, վէ նէֆսի Ֆրանսա մէմալիքինէ տախիլ օլտու:

Արթըգ Սպանիատա նէ Ֆրանսըզ գըրալը գալմըշ իտի վէ նէ տէ Ֆրանսըզ ասաքիրի:

Ուէլինկթըն, պիր միւտտէթ նէֆսի Ֆրանսատա արամ իթմիշ տէն սօնրա, 1814 սէնէսի ֆէպրուար 27տէ Օրթէս նամ մահալտէ տախի պէօյիւք պիր ֆիւթուհաթ գազանտը, ֆագաթ Ֆրանսատա գազանմըշ օլտուղու էն գաթի ֆիւթուհաթը, ատիւն 10ունտա Թուլուզ շէհրի հիսարլարը տիպինտէ վագի օլմուշ տըր:

Մէզքիւր ֆիւթուհաթտան 4 կիւն սօնրա, Սպանիա վէ Բօրթուկալ միւնասէպէթի իլէ Ֆրանսա վէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ վագը օլան մուհարէպէ խիթամ պուլտու:

Ինկիլիզ սիլահլարը մէմալիքը մէզքիւրէտէ, մագլուպ օլմագ պիլմէսէն Նաբօլէօնուն օրտուլարընը վուրուպ գօվալամագտա իքէն, տիկէր թարաֆտան տախի, հէման թէքմիլ Ալէմանիա, Նաբօլէօն պօյունտուրաղընը սիլքիպ պիր թարաֆա աթմագ իւզրէ աեագլանմըշ, վէ գըշըն շիտտէթի սայէսինտէ Ֆրանսըզ սիւնկիւլէրինտէն քէնտիսինի գուրթարմայա մուվաֆֆագ օլմուշ պուլունան Ռուսիա տէվլէթի տախի Ալէմանիալըլար իլէ պիրլէշմիշ իտի:

Նաբօլէօն, քէնտի պէօյիւք օրտուսունու, Ռուսիա տաղլարընըն գարլարը ալթընտա պըրագըմըշ վէ անըն նաբէտիտ օլտուղընը կէօրմէքլիք պէտպախթլըղընտա պուլունմուշ օլտուղու հալտէ տախի, ասլա մէյիուս օլմայարագ եէնի պիր թահրիր ասաքիր իլէ, 350 պին նէֆէրլիք եէնի պիր օրտու տահա թէշքիլ իյլէմէյէ մուվաֆֆագ օլտու:

Հէման պիւթիւն Էվրօբա քէնտիսինէ գարշը սիլահա տավրանմըշ պուլունտուղու հալտէ, Նաբօլէօն ասլա վագթ ղայպ իթմէքսիզին, Բարիզ իւզէրինէ եիւրիւմէք նիյէթինտէ պուլունան միւթթէֆիգ տէվլէթլէրին օրտուլարը եօլունու քէսմէք իչիւն, 1813 սէնէսի ապրիլ այընտա, Բրուսիա մէմալիքինտէ Լայպ նէհրի գըեըլարընա կէլտի:

Նաբօլէօն, քէնտի իմբէրաթօրլուղունուն պագասընա եախօտ մահվընա, պու սըրատա գաթիէն հիւքմ օլունաճաղընը բէք ալէա պիլտիյինտէն, ֆիւթուհաթը գազանապիլմէք իչիւն հիչ պիր շիտտէթտէն իհթիրազ իթմէյիպ, բէք գանլը վէ տէհշէթլի մուհարէպէլէրէ կիրիշմէքտէ իտի:

Ալէմանիալըլար տախի, պիր նէվի մէպախէթ զէնճիրինի, պու աղըր սէֆէրտէ եա մահվ իտէճէքլէրինի, եա եօգսա իյա նիհաէթ մէզքիւր զէնճիրի թաշըրմագա հիւքմ օլաճագլարընը պիլտիքլէրինտէն, քէնտիլէրի տէ էլտէն կէլէն հիչ պիր ղայրէթի եսիրկէմէմէքտէ իտիլէր, վէ Ալէմանիատա, նէ գատար էրքէք պուլունմագտա իսէ քիւֆֆէսի տախի սիլահա տավրանմըշ հալը կէօրիւնմէքտէ իտիլէր:

Ավուսթրիա տախի, պիր Թագըմ կիզլի միւքավէլէլէրտէն սօնրա, նիհայէթ քէնտիսի տէ միւթթէֆիգ տէվլէթլէր իլէ պիրլէշտի, վէ Նաբօլէօնըն 80 000 քիշիլիք պիր օրտուսու, Սպանիատա Ինկիլիզլէր իլէ ուղրաշմագտա օլտուղու հալտէ, քէնտիսի տախի, եախըն 350,000 նէֆէր ասքէր իլէ, պիւթիւն Ալէմանիա, Բրուսիա, Ավուսթրիա, վէ Ռուսիա օրտուլարընա գարշը ուղրաշմաեա մէճպուր պուլունմագտա իտի, վէ օ տախի, քէնտինէ տիւշման օլան Ալէմանիա էհալիսի արագիսինտէ:

Մայիսին 2 սինտէ Լիւցէնտէ, 19 ունտա Պօցէնտէ, վէ 22 սինտէ Վիւրցէնտէ վուգու պուլան մուհարէպէլէրտէ նէթիճէլէրի, Նաբօլէօն հագգընտա չօգ լուգ խաէրլը օլամատըլար:

Պու մուհարէպէլէրտէն սօնրա, յուլիւսին 5 ինտէ, Բրակատա պիր Գօնֆէրանս ագտ իտիլիպ, օգոստոսըն 9 ունա տէկին պու Գօնֆէրանս տէվամ իթտի իսէ տէ, պիր ուզլաշմա թարիգի հուսուլէ կէթիրիլմէք գապիլ օլամատըղընտան, մուհարէպէյէ թէքրարէն պէտէ օլունտու,

Օգոստոս 23տէ, Կրօսպիրէնտէ վուգու պուլան մուհարէպէտէ Ֆրանսըզլար մագլուպ օլտուլար:

Օգոստոս 26 տա, Բրուսիալըլարըն մէշհուր Պլիւխէր ժէնէրալը մարէշալ Նէյին մաեէթինտէ պուլունան Ֆրանսըզ օրտուսունա ղալէպէ իյլէտի:

Ֆէրտասը կիւնիւ Նաբօլէօն քէնտիսի, Տրէզտէնտէ միւթթէֆիգ տէվլէթլէր ասաքիրինի կէրի սիւրմիւ իսէ տէ, սէպտէմպրին 6ընտա, մարէշալ Նէյին Ֆրանսըզ օրտուսու պիր տէֆա տահա մագլուպ օլտու:

Նիհայէթ Մագտէպուրկ տախի միւթթէֆիգլէրտէն մագլուպ օլտուղունտա, Նաբօլէօն Տրէզտէնի թէրք իտիպ կէրի չէքիլմէյէ մէճպուր օլտու, վէ Լէյբցիկ ճիվարլարընտա գաթի պիր մուհարէպէլանմը:

Օնպէշ կիւն գատար պիր թագըմ գանլը մուհարէպէլէրէ տէվամ իտիլտիքտէն սօնրա, հէրսինտէն զիեատէ տէհշէթլի օլաճագ պիր մուհարէպէյի կիւնիւ կէթիրմիշ իտի:

Լէյբցիկ մուհարէպէսի, Թամ տէօրթ կիւն միւթթէմատիեէն, իւտէհաշ օլունամաեան պիր ղագապլա տէվամ իյլէտի:

Ամէրիգայա սիւրկիւն իտիլմիշ օլան Մօրօ նամ Ֆրանսըզ ժէնէրալը տախի, մէմալիքի մէզքիւրէտէն ավտէթ իտիպ, քէնտի վաթանտաշլարընա գարշը օլարագ, միւթթէֆիգլէրին օրտուսունա տախիլ օլմուշ իտի. ֆագաթ իլք տէֆա աթէշէ սալտըղընտա, պիր Ֆրանսըզ կիւլլէսի կէլիպ իքի պաճաղընը պիրտէն պիչտի:

Ֆրանսըզլար, քէնտիլէրինտէն բէք չօգ զիեատէ օլան տիւշմէն ասաքիրինտէն սըգըշարագ, Լէյբցիկ շէհրի հիսարլարը ալթընա գատար կէրի սիւրիւլտիլէր:

Արթըգ Նաբօլէօնըն մագլուպ օլաճաղընը շիւպհէ իտէճէք եէր գալմամըշտընտան, իւչ հիւքիւմտար, եանի Ռուսիա վէ Ավուսթրիա իմբէրաթօրլարը, վէ Բրուսիա գըրալը, ուզագտան մուհարէպէյի սէյր իթմէքտէ պուլունտուգլարը պիր օվատա, չաեըրըն իւզէրինտէ տիզ չէօքէրէք, Ալլահա թէշէքքիւր իյլէմէյէ պաշլատըլար:

Ֆիլվագը, Նաբօլէօն պու սօն մուհարէպէյի տախի ղայպ իտէրէք, մագլուպ վէ գարմագարըշ պիր հալտէ տիւշմէն օլմուշ ասաքիրի իլէ կէրի չէքիլիպ, խաթթըն տիկէր թարաֆընա կէչմէսէ մէճպուր օլտու:

Պիր խայլի էսիր, վէ 300 գըթա Թօբ, միւթթէֆիգլէրին էլինէ տիւշմիւշ, վէ պինլէրճէ եարալը Ֆրանսըզլար տախի, հօկտէմպէր այըն օլ սուրէթ կիճէլէրինտէ, եաբալարընտան ազան գանլարտան վէ աճըգտան եօլտէ իչիւն, մէյտանը մուհարէպէտէ եիւզ պիւթիւ եօլէճէ թէրք օլունմուշլար իտի:

1813 սէնէսի հօկտէմպրին 16 սընտան 19ունա տէկին, տէօրթ կիւն տէվամ իտէն պու տէհշէթլի մուհարէպէտէ, իքի թարաֆտան եալընըզ եօլէ օլարագ 80,000 քիշի թէլէֆ օլմուշ իտի:

Իւչ տէօրթ այ զարֆընտա, Ալէմանիա մէմալիքինտէ Ֆրանսըզլարըն եէտինտէ պիր բարմագ արազի գալմատը:

Նաբօլէօնըն տոսթլարընտան պաղլարը, Հօլլանտա Միւրատ վէ Պէր նատոթ պիլէ, քէնտիսինի եիւզ իւսթիւ պըրագարագ, միւթթէֆիգ տէվլէթլէրին թարաֆընա կէչտիլէր, վէ ֆէրտասը սէնէսինին իպթիտալարընտա, պու միւթթէֆիգ օրտուլար, Ֆրանսա հուտուտունա տօղրու իլէրու եիւրիւմէյէ պաշլատըլար:

Ֆրանսա իմբէրաթօրու, ասլա մէյիուս օլմայարագ տիւշմէնլէրինէ նիսպէթէն քէնտինին բէք ազ գուվվէթլի պուլունմուշ օլտուղու հալտէ, անլէրին գարշըսընա չըգըպ, պիր հիտտէթ քէնտիլէրի իլէ ուղրաշմայա պաշլատը, վէ եէնիտէն պիր չօգ մուհարէպէլէր տախի գազանտը:

Նաբօլէօն նիհայէթ, քէնտի օրտուսու իլէ, տիւշմէն օրտուլարընըն արգա թարաֆընա կէչիպ անլէրի շաշըրթմայա չալըշտը:

Ֆագաթ պունտա չօգ եանըլմըշ օլտու:

Զիրա քի Ալէմանիա, Ռուսիա, Ավուսթրիա վէ Բրուսիա օրտուլարը, կէրի տէօնիւպ Նաբօլէօնու գօվալայարագ եէրտէ, եօլլէրինտէ աչըգ գալմըշ օլան եօլտան պէօյիւք սիւրաթլէ իլէրի վարարագ, մարտ 31տէ Բարիզ բայիթախթընա վասըլ օլտուլար. վէ սահիպսիզ գալմըշ օլան պայիթախթ, ասլա գարշը գօյմագսըզըն, միւթթէֆիգ օրտուլարա թէսլիմ օլտու:

Ֆէրտասը կիւնիւ, եանի 1814 սէնէսի ապրիլ 1տէ, Բարիզ շէհրի պուլվարլարը, խընճախընճ էհալի իլէ տոլմուշ օլտուղու հալտէ, Ռուսիա վէ Ավուսթրիա իմբէրաթօրլարը վէ Բրուսիա գըրալը, քէնտի օրտուլարընըն պաշընա կէչմիշ օլարագ, ֆիթուհաթլա Բարիզ շէհրինէ կիրտիլէր:

Նաբօլէօն Պօնաբարթ, քէնտի պէտպախթ մանօվրասընըն պօշա չըգմըշ օլտուղունու կէօրտիւյիւնտէ, ալէթթաճիլ կէրիյէ ավտէթ իյլէտի իսէ տէ, Ֆրանսա պայիթախթընը գուրթարմագ իչիւն չօգ կէճ գալմըշ իտի: Իմտի հէր շէյ պիթմիշ օլտուղունու կէօրտիւյիւնտէ, աթընը սիւրիւպ Ֆօնթէնպլօեա չէքիլտի:

Իքի կիւն սօնրա, Ֆրանսանըն Սէնաթօ մէճլիսի ճէմ օլուպ, Նաբօլէօն Պօնաբարթըն թախթտան ազլը ալընմասընը հիւքմ իյլէտի, վէ ապրիլին 4ինտէ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, Ֆօնթէնպլօ սարայընտա, վէ կէօզ եաշլարը տէօքմէքտէ օլան գահրաման ասաքիրի հուզուրընտա, թէրքի սալթանաթ էվրագընը իմզալատը:

Իմբէրաթօրը միւշարիւլէյհին թախթտան աշաղը ալընմասը, Ինկիլիզ ժէնէրալը Ուէլինկթընըն, Թուլուզ շէհրի բիշկեահընտա Ֆրանսըզլարա ղալէպէ իթմէսինտէն իքի կիւն էվվէլ վագը օլմուշ իտի:

Պու հալտէն, Ուէլինկթընըն, նէֆսի Ֆրանսատա, Թուլուզ շէհրինտէն իլէրու վարմամըշ օլտուղընը, վէ Սպանիա մուհարէպէսինին խիթամ պուլմասընը սէպէպի անլաշըլըր:

ԳԱԼԻՕՊ ՆԱՄ ՎԱՊՕՐՈՒՆ ՂԱՐԳ ՕԼՄԱՍԸ

—

Լէօտը Թօյմը կազէթասընըն Նոյ. 11 թարիխլի նիւսխասընտէ, ալաֆրանկա Նօկտ. 7տէ Ցէրսաատէթտէն հարէքէթ իտէն Կալէօբ նամ վաբօրուն ղարգը հագգընտա պաղը մալիւմաթ վար տըր: Պու մալիւմաթը ղարգ օլմագտան գուրթուլմուշ օլան Ճօն Ֆիծճաթրիք նամ Ինկիլիզ կէմիճիսի վէրմիշ տիր: Մէզքիւր կէմիճինին պէյանընա նազարէն, Նօկտ. 6/18 ինճի սալը կիւնիւ, Ճիպրալթարտան հարէքէթ իթտիկի վագըթ վաբօրտա 6 նէֆէր էրմէնի եօլճու վար իտի: Վաբօր հարէքէթ էթտիքտէն պիր ազ սօնկրա հավա ֆէնա սուրէթտէ պօզուլտու, վէ կէմինին անպարընտաքի ղախիրէ եէրինի տէպրիշտիրիպ վաբօրու պիր եանը իւսթիւնէ էյտի: Զավալլը կիւնիւ գարտան վաբօրու եաղմըշ, ֆագաթ բէնճէնճպիհ կիւնիւ սիւրաթլէ հարէքէթ իթմիրտի: Ճումա կիճէսի, ալաթուրգա սաաթ սէքիզտէ, ֆուրթունա սէպէպինտէն տիւմէնին զէնճիրլէրի գըրըլտը, վէ վաբօրուն եիւքիւ թէքրար եէրինի տէյիշտիրիպ վաբօրը օլ պիր թարաֆա էյտի:

Իքի սաաթ սօնրա տալկա սանտալլարըն պիրինի ալըպ կէօթիւրտիւ: Շաֆագտան պիր սաաթ էվվէլ կէմիճիլէրտէն պիրի վաբօրըն ղարգ օլմագտա օլտուղունու գարտանա խապէր վէրտի: Գարտան վաբօրը սիւրաթլէ գարայա տօղրու եիւրիւթմէսէ էմր իթտի, լաքին տիւմէն վաբօրը չէվիրմէսէ միւգթէտիր տէէիլ իտի: Օն տագիգէտէն վաբօր չօգուգ չաբուգ պաթմաղա պաշլատը: Գուրթուլմուշ օլան կէմիճի վէ տիկէր պիր կէմիճի պիր սանտալա աթլայըպ իպլէրի քէստիլէր, լաքին տալկա իքիսինի տէ սանտալտան տիշարը թէփիզէ աթտը: Պունտան սօնրաքի վուգուաթը կէմիճի չու սուրէթլէ նագլ իտիյօր. «Սանտալտան տիշարը աթըլտըղըմտա կէմիճիլէրտէն վէ եօլճուլարտան քիմսէյի կէօրմէտիմ, ֆագաթ վաբօր պաթար իքէն ֆէրեատ ու ֆիղանլար իշիթթիմ. Վաբօր չաբուգ պաթտըղընտան, սանտալլարը ալչաղը ինտիրմէսէ վագըթ օլմատը: Սօնրա իքինճի գարտանը վէ սիւեահ պիր քեօբէքլի տէնիզտէ կէօրտիւմ. Իքինճի գարտան պանա սանտալ կէօրիւյօ՞րմուսուն տէյու սիւալ իթտի: Պէն սանտալ կէօրմէտիմ, վէ պիր ազ սօնրա իքինճի գարտանը գարանլըգտա ղայպ իթտիմ: Էվվէլա պիր Թախթա բարչասը իւզէրինէ չըգտըմ, վէ սօնրա գարտանըն

ԷՍՐԱՐԸ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆ

(1271 նումէրօտան տէվամ)

Տէօրթ բուչուգ կէօզլէր, պիր տէֆա տահա շիտտէթլէ պիրիպիրլէրինի գարշըլատըլար, վէ պունու միւթէագըպէն իքի տէլիգանլըլար, թէքրարէն քէմալի աչըլա եէքտիկէրինէ սարըլտըլար:

Ֆագաթ շունու տախի իլավէ իթմէքլիյէ հաճէթ կէօրիւրիւզ քի, իքը տէֆա գօլլարընը աչան, Ֆլէմինկ Հարրիսըն իտի:

Պունլար պիր միւտտէթ, աղըզլարընտան պիր սէօզ պիլէ չըգարմագսըզըն հէյէճանը գալպլէրի միւսաատէ իթմէտիկի հալտէ պէօյլէճէ պիրիպիրլէրինէ սարըլմըշ պուլունտուգլարընը կէօրէն, անճագ պիր սաաթ էվվէլ պիրիպիրլէրինի թանըմայան իքի վուրուպ թէլէֆ իթմէք հագգըլըղընտա պուլունան իքի խասըմլէրտէն զիեատէ, պիր Մօթհա հուզուրունտա տիզ իւզէրինտէ պիրիպիրլէրինէ սարըլմըշ իքի նէֆէր պաքիրէ վէ պիսուչ գըզլար ղանն իտէճէք իտի:

Նիհայէթ, իքիսինին տախի հէյէճանլարը պիրազ Թէսքին օլարագ պիրիպիրլէրինտէն այըրըլտըգլարընտա,

—Ա՛հ, գըզգարտաշըմ տախի պու մուհապպէթիմիզի կէօրիւպ մէմնուն օլմագ իչիւն սաղ օլմալը տէյի՞լ մի իտի, տէտի Րօպէրթ միւքէտտէր սուրէթտէ թէքրարէն պաշընը աշաղը աարագ:

—Ալլահըն իրատէսինտէն գաթի իւմիտ իթմէ, Րօպէրթ. Մաթիլտին գուրթարան Ալլահ, իհթիմալ տըր քի, Րօզամունտը տախի գուրթարմասը իհսան պույուրմուշ տըր:

—Սէօյլէ՛ Ֆլէմինկ, էկէր գըզգարտաշըմըն հաեաթտա պուլունմասընա իւմիտ իտէճէք հագգըմ պիր սէպէպ վար իսէ, սէօյլէ՛: Օ սէֆիլ տիւէլլօմըզա հագըրլանտըղըմըզ վագըթ, սէնի եօգլամագ պէտպախթլըղընտա պուլունտուղում զէման, գըզգարտաշըմ իւզէրինէ պանա պազը էսրար Թէպլիղ օլունաճաղընը տայիր պիր շէյ սէօյլէմիշ օլտուղունու Տէրխաթըր իտէօրում. ա՛հ սէօյլէ Ֆլէմինկ, սէվկիլի՛ պիրատէրիմ սէօյլէ, Րօզամունտ հաեաթտա պուլունտուղունու խապէր վէրմէյինտէ, արթըգ մէսուտիյէթիմիզ քամիլ օլաճագ տըր:

—Րօպէ՛րթ, բէճա իտէրիմ պու պապտա շիմտիլիք պանա պիր շէյ սիւալ իթմէ: Եալընըզ Ճէնապը Հագգըն ինայէթ վէ մէրհամէթինտէն իւմիտինի գաթ իթմէ. պիրազ վագըթ, պանա մախսուս օլան պազը սէպէպլէր իլէ, սանա շիմտի պիր շէյ սէօյլէմէյէճէյիմ իչիւն Թէէսսիւֆ իտէրիմ:

—Հագգըն վար տըր պիրատէր. պիրտէն պիրէ չօգ իլէրուլէրէ կիթմէմէլի, վէ էմրի պասիրէթէ րիայէթէն, իւզէրիմէ էմնիեէթի քէմալէ հուսուլէ կէլէճէկի վագըթա գատար, օլ պապտա սիւքիւթ իթմէ կէրէք. Ֆագաթ Ֆլէ՛մինկ, պիրա՛տէր, սէնի Րօպէրթ Բարգըլը, Թէքմիլ էսրարըմը չըգարան կէօրէճէյիմէ, սէնի Թէէհճիւպ իտէրիմ: Շիմտիքի հալտէ, պու գատարը սանա քեաֆի տըր: Սէն պիր պուհ էվվէլ պիլմիշ օլտուղունա իշիթմէկէ պիլէ ուեանըլմըշ պուլունմագլըղըն հիսսիւ մահրումիյէթ իտէրիմ:

—Րօպէ՛րթ, իշտէ բէք միւպալաղա նազարը իլէ պագըյօրսըն:

—Պէնիմ ճէրիմտէ պուլունմուշ օլան, պաշգա տիւրլիւ հիւքմ իտէճէք հալիմ:

—Հէր նէ հալ իսէ, բէճա իտէրիմ արթըգ պու սէօզի գապախալըմ, պաշգա պիր արզուն վա՞ր մը տըր:

—Պիր արզու տէյիլ, բէք չօգ արզուլարըմ վար տըր:

—Իլիմտէն կէլտիյի գատար սանա խըզմէթ իթմէյէ հազըրըմ Րօ՛պէրթ. սէօյլէ նէ՞ իսթէրսին:

—Շու իթթիհամնամէնիզտէ պէյան օլունմուշ ճինայէթլէրիմին քէաֆֆէսի տախի նօգթասը նօգթասընա թամամ իտի. կէրէք Ամէրիգատա, կէրէք Իրլանտատա վէ կէրէք Ֆրանսատա պուլունան մուխպիրլէրինիզ, բէք տօղրու մալիւմաթ վէրմիշլէր տիր, Ֆլէ՛մինկ. կիզլի հիւքիւմէթինի պու տէրճէլէրէ գատար իլէրու կէօթիւրմիւշ օլտուղուն, խէեալէ կէլէն շէյլէրտէն տէյիլ տիր: Պունունի իչիւն թէհայիւրտէ գալմըշ, վէ պէնտէն չօգ զիեատէ գուվվէթլի պիր ատէմ բէշինէ տիւշմիւշ օլտուղում իչիւն, իթթիհամնամէնի գըրաաթընտա բէշիման օլմուշ իտիմ. պունու աչըգ խուսուսու շիմտի սէթր իտէմէմ. Ֆագաթ նէթիճէսինտէն մէմնունըմ: Աճէպա Ճէնապը Հագգ, պու վահշիլիքլէրիմէ աֆվ իտէճէ՞գ մի տիր . . . : Էտինմիշ օլտուղում մալիւմաթլար իւզէրինէ խըղաճաթ իթմէքլիք արզուսունտա իտիմ իսէ տէ, շիմտի արթըգ պունա լիւզում կէօրմէօրում. անճագ Մաթիլտին, նէ սուրէթլէ գաթլիմտէն գուրթուլմուշ օլտուղունու պէեան հիմմէթ իյլէտիյինտէ, պէնի բէք մէմնուն գըլմըշ օլաճագսըն:

—Մաթիլտին բէտէրինին խըլմէթինէ կիրմիշ օլտուղունու, մէրգումուն վէֆաթընտան չօգ սօնրա տույտուղումտան, վուգու պուլաճաղընը քէշֆ իլէտիքիմ հալլէրին էօնիւնիւ ալմագ գապիլ օլամատը. Բարիզէ կէօնտէրմիշ օլտուղում մէմուր, Մաթիլտի վուրմուշ օլտուղուն կիճէտէն անճագ իքի կիւն էվվէլ շէհրի մէզպուրա վասըլ օլմուշ, վէ իգամէթ իթթիյինիզ խանէնին մահէլլինի պուլուպ, պիր սապահ սէնին հալին իւզէրինէ մալիւմաթ էտինէպիլմէք իչիւն, եագընտա պուլունան պիր մէյխանէյէ կիրտիյինտէ, Մաթիլտին վուրուլմուշ օլտուղունու տուեարագ, տէր հալ մէրգումէնին խանէսինէ գօշմուշ իտի: Ճինայէթ տուեուլուր տույուլմազ, տէր հալ ղապթիյէ նէզարէթինտէն իքի հէքիմ գօշուպ կէլմիշլէր, վէ Մաթիլտին կէօյսիւնտէ պուլունան քըմէթտէն մամուլ պիր խանչէրի գաղը եօլունու չաշըրարագ, իւրէյինէ իլէմէտիկի օլտուղունու քէշֆ իթմիշլէր, վէ տէրհալ մէրգումէնին թէտավիսինէ միւպաշէրէթ իյլէմիշլէր իտի: Մաթիլտ, իքի այ միւթէմատիեէն էօլիւմ վէ հայաթ գարարսըզլըղը թահթընտա, թէհլիքէլի պիր հալտէ պուլունտուքտան սօնրա, նիհայէթ պիր կիւն գալքըպ հէքիմի կիւլէրէք, մուխպիրիմին էլինի սըգմըշ իտի: Օնտան պիր այ սօնրա, մէրգումէ Ինկիլթէրրայա կէթիրիլմիշ, վէ ղաւէթլի էմնիյէթլի պիր մահալլէտէ, րահաթ վէ քէմալը խօշնուտի իւզրէ էօմր կէչիրմէքտէ օլուպ, էվլատընը տախի, անըն բէտէրինին տօղմուշ օլտուղու միւք իւզէրինտէ տիւնեայա կէթիրմէսէ նայիլ օլմուշ, վէ անըն, բէտէրինէ պէնզէմէքտէ օլտուղու իչիւն մէսուտիյէթինի պէնտէն տախի սէթր իլէմէմիշ տիր Րօպէրթ. անլատը՞ն մը, էվլատընըն սըֆաթը սէնին սըֆաթընա պէնզէմիշ օլտուղու իչիւն մէսրուր օլմուշ տըր:

(Տէվամ)

քէնտի խարիթալարընը սագլամըղը օտաճըղը սու իւզէրինտէ պուլարագ օնուն իւզէրինէ չըգտըմ, վէ տեօրթ կիւն գատար պիր լօգմա էքմէք եէմէքսիզին վէ պիր տամլա սու իչմէքսիզին օրատա գալտըմ:

Պիրինճի կիւն ագլըմ պաշըմտա իտի, վէ եանըմտան իքի կեմի կէչտիյինի կէօրտիւմ. Պատէհու եարը պաթըլտըմ, վէ տեօրտիւնճիւ կիւն սապահլաին իւչ խըրանիալը պալըգճըլար պիր սանտալ իլէ կէլիփ պէնի գուրթարտըլարըը վագթատէ օլ հալտէ գալտըմ: Պալըգճըլար պէնի պիր բաքագըն էվինէ կէօթիւրտիւլէր, վէ իւչ տեօրթ կիւն օրատա գալտըմ: Պատէհու պէնի Գարվիտէ մուգիմ Ինկիլիզ գօնսօլօսընա, օրատան Վիկօյա վէ Վիկօյան Ինկիլթէրրայա կէօնտէրտիլէր. Վափօրտա եօլճուլար տախիլտէ օլարագ 22 քիշի վար իտի, վէ պէնիմ պիլտիյիմէ կէօրէ պէնտէն մաատա քիմսէ գուրթուլմատը:»

Պու մալումաթտան անլաշըլըրըընա կէօրէ, վափօրըն անպարընտաքի պուղտայ եէրինի տէյիշտիրտիյի վէ վափօր կէրկիյէ կէլտիյի իչին տէմիր թախտալար աչըլըփ իչէրիյէ սու կիրմիշ տիր. Եկէր պուղտայ եէրինի տէյիշտիրմէյէճէք ուրէթտէ եէրլէշտիրիլմիշ օլսա իտի, իհթիմալ վափօր պէօյլէ պիր թեհլիքէյէ պուլունմայաճագ իտի. Ղարգ օլան վափօր հագգընտա պունտան զիատէ մալումաթ ալընամատը մէմուլ օլունմագ, վէ էկէր կեմինի տախի գուրթարըլմասը իտի, վափօրըն նէ օլտուղունու սալա պիլմէյէճէք իտիք:

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐ

ՊԻՐ ԱՏԼԻՑԷ ՄԷՄՈՒՐԸՆԸՆ ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

Եվվէլսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ մունտէրիճ Տիարպէքիր մուխպիրիմիզին մէքթուպունտան տէվամ վէ խիթամ:

Եըրմէսի կիւնիւ եինէ պիր խայըը սամիան հագըը օլտուղու հալտէ մուհաքէմէյէ սաաթ 7 1/2 տա պէտ օլունուպ, Էվվէլա բէիսը մահքէմէ Խալիտ պէյ՝ մազնունալէյհ Շաքիր էֆէնտիյէ մէզքիւր մազպաթայա պիր տէյէճէյի օլուպ օլմատըղընը սուվալ իթտիքտէ, Շաքիր էֆէնտի քէլամա իպթիտար իտուպ, մէզքիւր մազպաթա մումայիլէյհ բէիսը մահքէմէ վէ ազալարըն քէնտի ալէյհինտէ վագը օլան խուսումէթ վէ ատավէթլէրինին պիր էսէրի օլտուղունու վէ պինաէնալէյհ մէզքիւր մազպաթա մուղայիրը նիզամ իտուկինի սուրէթը մուֆասսալէ տէ պէյան իթմիշ տիր. Մումայիլէյհ Շաքիր էֆէնտի իշպու միւտաֆաասընտա միւտտաիի ումումի Մահմուտ Նէտիմ էֆէնտի վէ սաիրէ ալէյհինտէ պազը ազըր իմալարտա պուլունմուշ օլտուղու ճիհէթլէ, Մահմուտ Նէտիմ էֆէնտի քէնտիսի տախի մուգապէլէէ պաշլատըղընտան, բէիսը մահքէմէ Խալիտ պէյ քէնտիսինի չիտտէթլէ գանունը իսթիմալէ մէճպուր իթմէքլէրի իչին նիզամ տաիրէսինտէն տըշարը չըգմամալարընը վէ չախսիյաթը պէրթարաֆ իթմէլէրինի իխթար իթմիշ վէ պու մէսէլէ հագգընտա պու գատար միւզաքէրէի քեաֆի ատտ իլէ, Թէքրար ճինայէթէ մազնունալէյհ պուլունան Հասան Նամ Քիւրտին իսթինթագը մէսէլէսինէ նագըլ միւզաքէրէ իթմիշ վէ մումայիլէյհ Մահմուտ էֆէնտիյէ խիթապէն բարչա բարչա իտիլմիշ տիր իտտաասընտա պուլունտուղու վէ չիմտի ալը կէօրիւլտիւեիւ էվրագ հագգընտա պիր տէեէճէկի վա՞ր մը տեյի սուվալ իթտիքտէ, Մահմուտ էֆէնտի՝ սամիինտաան պիր չախսըն մահքէմէյէ տախիլ օլմասը գանունէն մէմնու օլտուղու ճիհէթլէ հա՞նկը հագգա միւսթէնիտէն պիր էվրագ թագտիմ օլունտուղունու սուվալ իթմիշ վէ Շաքիր էֆ.նին չիմտիքի իֆատէսի հիլաֆի իսթինթագընտա վէրտիյի իֆատէտէն ֆարգլը օլտուղընը պէեան իթմիշ տիր:

Պունուն իւզէրինէ բէիսին էմրի միւճիպինճէ Շաքիր էֆէնտինին իսթինթագնամէսի օգունմուշ, վէ մազնունալէյհ Քիւրտ իլէ ալօգաթը վէ չահիտլէր վէ մազպաթայը Շաքիր էֆէնտիյէ կէօթիւրէն բօլիս մէմուրու հուզուրը մահքէմէյէ ճելպ վէ եէմին իլէ իֆատէլէրի ալընմըշ տըր. Միւտտաիի ումումի պու իֆատէլէրին Շաքիր էֆէնտի լէհինտէ օլտուղունը կէօրինճէ, չահիտլէրին եալանճը չահիտ օլտուգլարընը վէ պու տա պիրը ալըը իսթինթագ իտիլտիքտէ մէյտանա չըգաճաղընը պէեան իլէտիրկինտէն, բէիս էֆէնտինին էմրի իւզէրինէ պիրէր պիրէր Մահմուտ էֆէնտի թարաֆընտան իսթինթագլարը իճրա օլունուպ, մէֆհումունտ պազը ֆարգլարտան մաատա եինէ ճիւմլէսինին տախի իֆատէլէրի եէքտիկէրինէ մուվաֆըգ կէլմիշ իսէ տէ, Մահմուտ էֆէնտի մէզքիւր մէֆհումուղ իֆատէլէրէ իստինատէն թէքրար մէրգում չահիտլէրին թէէտտիպի թալէպինտէ պուլունմուշ տըր:

Պունտան սօնրա Շաքիր էֆէնտի՝ բէիսը մահքէմէտէն բուխսաթ իսթիհսալ իտէրէք, մէրգում Քիւրտիւն մէսէլէսինի պէրվէճհը ատի հիքեայէ իլէմիշ տիր.

«Կէչէն մայիս այընտա պիր կիւն սըլաա իլէ խանէմտէ եաթմագտա իքէն, Սարրաճ Մէհմէտ քէնտի իմզասը թահթընտա օլարագ եէտիմէ պիր իմզասըզ թէզքիրէ իլէտի: Մէրգում պու իմզանամէտէ Հասան Նամ Քիւրտիւ գաթիլ տէյու իմզամ իտէրէք իմզապընը իճրասընը թալէպ իտէր իտի. Ցէրգագ տեօշէյիմտէն իչինտէ մէզքիւր վարագանըն իւզէրինէ նիզամը մուճիպինճէ իմրաի մուամէլէ իթմէսինի թահրիր իտէրէք պաշ միւսթանթիգէ կէօնտէրտիմ. Օ կիւն ագշամ իւսթիւ մէրգում Սարրաճ Մէհմէտ՝ պէրապէրինտէ պիր զապթիյէ իլէ մէրգումուպիրտը պուլունտուղու հալտէ թէքրար խանէմէ կէլտի իսէ, իթհամնամէյի սապահլայըն պաշ միւսթանթիգէ կէօնտէրտիյիմ թէքրար նիճին կէօթիւրմէյիփ թէքրար խանէմէ կէլտիյինի, վէ տիգգաթ իտէրէք մէրգում Քիւրտիւն էլլէրի արգասընտա սըգը սըգը պաղլը օլտուղունու կէօրտիւյիւմտէ, քիմի՞ն էմրի իլէ վէ նէ՞ նիզամ իլէ էլլէրի պաղլանմըշ օլտուղունը սուվալ իտէրէք, պէօյլէ պիր չէհրտէ պախուսուս պու գատար էվբօքալը վէ պինլէրճէ միւթէմէտտին պիր էհալի էօնինտէ գօլլարը պաղլը կէզտիրմէք պիգէ չէրէֆ կէթիրմէյէճէյինի վէ հագգընտա հէնուզ ճէզայը մուճիպ պիր գապահաթը թէպէյյուն իթմէտէն պիր քիմսէնին պէօյլէճէ տուչարը միհն ու մէշագգաթ իտիլմէսի տիլխահը հագգըթը Շէհրիյարիյէ տախի մուղայիր օլտուղունու իխթար իյլէտիմ, վէ պատէհու մէրգումըն գօլլարընը չէօզտիւրէրին էմր իյլէտիմ: Իշթէ վուգուը հալ պունտան իպարէթ օլուպ, էկէր պունտա մուղայիրը գանուն պիր հարէքէթ վա՞ր իսէ, պույուրսուն Մահմուտ էֆէնտի տէրմէեան էյլէսին:»

Մահմուտ Նէտիմ էֆէնտի սէօզէ պաշլայըպ, Շաքիր էֆէնտինին զապթիյանէտէ եըրթըղը օլտուղունա վէ չահիտլէրին եալան չահիտ օլտուգլարըը բաբար իտէրէք, կէրէք Շաքիր էֆէնտինին վէ կէրէք չահիտլէրին թէէտտիպի ի եէնիտէն թալէպ իյլէտի իսէ տէ, բէիս պէյ պու նօգթայը տախի իլէրի իլէ թահիր թէտգիգէ ալընտըղընը պէեան, չահիտլէրին չահատէթլէրի հագգընտա իճրաի իսթինթար իչին միւզաքէրէ օտասընա չէքիլմիշլէր հէեէթը մահքէմէ էմրի իլէ պիր սաաթ սօնրա եանի սաաթ 11 1/2 տա մահքէմէ քեօշքիւ չէհատէթ հագգընտա հէեէթը մահքէմէնին վէրտիյի գարարը խուլասէ սէօ իլէ հագըրունա գըրաաթ իլէտի քի պունուն մէալը՝ հէյէթը մահքէմէ ուզուն ուզատըյէ միւզաքէրէտէն սօնրա իթթիֆագը արա իլէ չահիտլէրին գանուն միւճիպինճէ մէմնու օլտուգլարը վէ միւտտաիի ումումինին թալէպ իթտիյի ճէզայա միւսթահագգ օլմատըգլարը գարարընը միւպէյյին իտի:

Իշպու գարարնամէնին գըրաթընտան սօնրա Շաքիր էֆէնտի թէքրար միւտաֆաայա պիլ իպթիտար պիր վարագա գըրաաթ իթմիշ, վէ գըրաաթը 20 տագիգա սիւրէն պու վարագատա հագգընտա վուգու պուլան չիքայաթըն եսէրը ղարազ վէ սէֆահաթէ օլտուղունու թէքրար պէթէքրար իսպաթ իտէրէք, չիքեայաթը մէզքիւրէնի եինէ ճէրհ ու բէտտ իլէմիշ տիր:

Մահմուտ Նէտիմ էֆէնտի՝ պիր մազնունալէյհին պէօյլէ պիր վարագա օգումասը նիզամէն մէմնու օլտուղունու պիլ պէեան. Շաքիր էֆէնտինին պէեանաթը իսթիմա օլունմամասընը իլավէ իլէմիշ տիր. Բէիս պէյ իքիսինին տախի պէյանաթընը տինլէտիքտէն սօնրա սաաթ եարըմտա մահքէմէյէ խիթամ վէրմիշ տիր:

Սեպտեմպերին 29ընճը կիւնիւ թէքրար մուհաքէմէյէ իպթիտար օլունուպ, մումայիլէյհիմա Շաքիր վէ Մահմուտ Նէտիմ էֆէնտիլէր հագըը օլտուգլարը հալտէ բէիս պէյին էմրի միւճիպինճէ մահքէմէ քեաթիպի հիլէթը մահքէմէնին հիւքմիւնիւ խուլասէ սէս իլէ գըրաաթ իլէմիշ տիր. Հիւքմը մէզքիւրըը մէալի պէր վէճհը ատի տիր.

Շաքիր էֆէնտի ալէյհինտէ վուգու պուլան չիքեայաթ թահթը թէտգիգ վէ միւզաքէրէյէ վազ օլունմուշ իսէ տէ, չիքեայաթը մէզքիւրէնին հիչ պիրիսի նիզամէն մումայիլէյհ հագգընտա թէպյիյի իթմէտիլինտէն, Շաքիր էֆէնտինին հիչ պիր ճէզայա միւսթահագգ օլմատըղընա միւթթէֆիգէն գարար վէրիլմիշ տիր:

Իշպու գարար օգունտուգտան սօնրա մահքէմէտէն տախի խիթամ պուլունտուղու պիլտիրիլէրէք հէր քէս տաղըլմըշ տըր:

Միւէլլիֆ էֆէնտի, հագիգաթէն մէքթուպըմ պիր աղ ուզունտը իսէ տէ, պու խուսուս գարիւնը քիրամընըզըն պէօյլէ պիր մէրագ թահրիք իտիճի մահքէմէնին ճէրեյանընը մուֆասսալէն օգումալաըը մագսատինէ մէպնի տիր: Աճիզլէրի տախի իւչ նօգթա հագգընտա պազը միւթալաաթ իճրա իտէրէք պու մէքթուպու պիր աղ տահա ուզաթաճաղըմտան, պու պապտա մաազուր պույուրմանըզը բէճա իտէրիմ.

Շաքիր էֆէնտինին թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասընըն սէպէպը ասլի՝ պաշգա պիր չէյ օլմայըպ, Գազազեանլար թարաֆքիրի աստ իտիլմէսի տիր զանն օլունուր. իմտի Շաքիր էֆէնտինին թէպրիէսի զիմնընտա Գազազեանլար խասըմլէրինին զաաֆը պիւր հանլաընտա տէյալէթ իտէր. նէ հալ իսէ պու բալարընը գահիրէ չըգարմանը վագթա հէվյէ իտէրէք կէլէլիմ իքինճի նօգթայա:

Զահիր ալըրլէրի կիպի, պիլճիւմլէ վաթանբէրվէրանըն մալի միլլի տիր քի, միւքիւմիւզին թէրագգըսընա մանի օլան չէյ իսթիւ վազիֆէտէ թէքասիւլ վէ բէշվէթլըգ իտէն պաղը մէմուրինին պիլա ճեզա գալմասը իտի. անճագ սաեէի աալէթվայէի հազրէթը Բատիչահիտէ գավանին վէ նիզամաթը մէվճուտէ ահքամընըն չիմտի հէր ֆէրտ զուլմ կէօրտիւլիւ պիր մէմուր ալէյհինտէ տէրեճէի ըի թէպէսինէ պագմագսըզըն իգամէի տավա վէ տուչարը մուճազաթ օլմասընը թալէպ իտէպիլիր.

Աղ իթտիրիմ իչիւնճիւ նօգթայա միւթալաամ տախի չու տըր քի, Տիարպէքիրտէ չիմտիյէ գատար պէօյլէ պիր մուհաքէմէ կէօրիւլմէմիշ իտի, զիրա չիմտիյէ գատար չէհրիմիզ մէհաքիմինտէ ճիւզի պիրիսթիհթանինի ստլէ ուսուլը ակիգա իւզրէ ճէրեան իտէր իտի. Լաքին Թահիր պէյին սայէսինտէ աղ չօգ պու մահքէմէ ալէնի պիր մահքէմէ բէնկինի ալմըշ իտի. Վագըա եանի մահքէմէտէ իքի խասըմ թարաֆընտան տա պիր թագըմ թէքէրրիւրլէր օլտու վէ եէգտիկէրի ալէյհինտէ պիր թագըմ ապը սէօզլէր իրատ օլունտու իսէ տէ, խալիս պէյ գաթը մէսէլէտէն խուրուճ իթմէմէլէրինի քէնտիլէրինէ իխթար իլէ իքթիֆա իլէտի:

Խալիս պէյին իքի խասըմըլէրը պու տերէճէ սէրպէսթիյէթ վէրմէսի պաշգա պիր չէյ օլմայըպ, քիւլլինին տէ թարաֆտարանըն չիքեայէթ վէ խօշնուտսուզլուղունա մահալ պըրագմամագ իչին իտի. Իշպու մահքէմէ՝ հիչ պիր կեօնա ալաշըլըմաղը վուգու պուլմատըղընը ճէրեան իթմիշ տիր. Եալընըզ մահքէմէ Ասըրի տէյինատըընըն վալիտէսի պագը քէր. Շաքիր էֆէնտիյէ լանէթ վէ պէտտուա կիպի իլթալէյի լիսան իթմիշ իսէ տէ, իքի իւչ տէֆա վուգու պուլան իխթարը տիւնլէմէյիյինտէն, խալիտ պէյ թարաֆընտան 24 սաաթ հապս ճէզասընա հիւքմ օլունմուշ տըր.

Միւէլլիֆ էֆէնտի, խալիտ պէյին չէհրիմիզ պիլճիւմլէ մէհաքիմի իւզէրինէ օլան նէզարէթի սայէսինտէ մէհաքիմի մէզքիւրէնին պիր հիւսնիւ թարիգէ կիրմէկլէրինտէն վէ իշպու Շաքիր էֆէնտինին մուհաքէմէսինի տախի հիչ պիր թարաֆը իլթիզամ իթմէքսիզին քէմալը ատլ ու հագգանիյէթլէ բույէթ վէ թէսվիյէ իյլէմէսինտէն տօլայը միրը մումայիլէյհէ վաճիպ գըլտըղըմ ատտ իլէտիմ մէնտպէրլիքին վաստթասըյլա արզ ու թաշաքքիւր իլէ մէքթուպըմա խիթամ վէրիրիմ:

Թեւֆ. Էֆ.—Պալատէ տէրճ ու Թարիֆ օլունան մուհաքէմէնին միւթալէաընտան անլաշըլաճաղը վէճհիլէ, մուհաքէմէի մէզքիւրէտէ Տիարպէքիրի Գազազեանլար մէսէլէսինտէն տախի պահս սըպգաթ իտուպ, հաթթա միւտտաիի ումումի մուավինի Շաքիր էֆէնտինին թահթը մուհաքէմէյէ ալընմասը իչին էլտէ օլան էն պէօյլիւք տէլիլ տէ մէրգումանգազազեանլարա թարաֆքիրլիք իթմէսի մատտէսի իքէն, նէ պու նօգթա վէ նէ տախի սաիր նօգթալար Շաքիր էֆէնտի հագգընտա թէպյիյին իթմէյիփ, մահքէմէնէ պէրաէթը զիմմէթինէ գարար վէրիլմիչ օլտուղունտան, իմտի պու հիւքմ ու գարար՝ Գազազեանլար ալէյհինտէ ազմ ու խուսումէթ օլունան ճիւրմը մալումին տէ սախթէ օլտուղընը պիր աղ տահա թէյիտ իթմէքտէտիր. Տիարպէքիր մահքէմէսինին միւտտաիի ումումի մուավինի Շաքիր էֆէնտի հագգընտա վէրտիկի հիւքմին իւզէրինէ գավիէն մէմուլ իտէրիզ քի, սայէի ատալէթվայէի հազրէթթը Շէհրիեարիտէ մումայիլէյհ Բօղոսեան էֆէնտինին տավասը տախի սէրպան բույէթ վէ թէսվիյէ օլունարագ, պիր ան էվվէլ մէմլէքէթինէ ավտէթ իթմէսինէ միւսաատէ պույուրուլուր:

Օ ԳԱՄԷԼԻԱ

ԳԷՕՑԷՌԷՔ ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Ն° 8 ՀԱՃՕՊՈՒԼՕ ՉԱՐՇԸՍԸՆՏԱ Ն° 8

Օ. ԳԱՄԷԼԻԱ մաղազասը՝ հուլուլ իտէն մէվսիմը շիթա իչին Բարիզին պիլճիւմլէ մօտալարընը պու քէրրէ ալազ իյլէմիշ օլտուղունտան քէնտի պիլճիւմլէ բաղպէթլու միւշթէրիլէրինէ իխթար իտէր: Խայլի սէնէլէրտէն պէրու էհալինին էմնիյէթինէ մազհար օլմուշ օլան մէզքիւր մաղազա՝ քէնտիսինէ միւրաճաաթ բաղպէթ պույուրան միւշթէրիլէրինի մէմնուն իթմէքտէն պիր ան տաւր օլմամըշ տըր: Պունտան մաատա մէզքիւր մաղազայա միւրաճաաթ իտէճէք միւշթէրիլէրին՝ կէրէք նէֆասէթճէ վէ կէրէք մօտաճա սաիր եէրլէրտէ բէք նատիր պուլունապիլէճէք էշյալէրի մալլէրտէն բէք զիյատէ մէմնուն օլաճագլարընը պէեանէ հաճէթ տէյիլ տիր:

Իմտի Օ ԳԱՄԷԼԻԱ մաղազասը՝ սաիր սէնէլէր միսիլլիւ պու սէնէ տախի միւշթէրիլէրինէ զայէթ նէֆիս վէ բէք էյի ճինստէն մալ վէրէպիլէճէյինտէն տօլայը քէնտիսինի պախթիյար ատտ իյլէր:

ՄԻՒԹԷՖԵՐՐԻԳԱ

Ինկիլթէրրա սէֆիրի լօրտ Տիւֆրինին եարըն ագշամ քէչիտէ իտէճէկի պէօյիւք զիեաֆէթէ պիլճիւմլէ վիւքէլայի ֆիխամ վէ մէմուրինը քիրամ հազարաթը տավէթ օլունմուշլար տըր:

—

Ավուսթրիա-Մաճարիսթանըն Մըսըր բօլիթիգա մէմուրիյէթինէ միւճէտտէտէն թաեին օլունան Պարօն Գոժէք պու կիւն Մըթալպօլտան իւքէնտէրիյէեէ հարէքէթ իտէճէք տիր:

—

Պրիւքսէլ սէֆարէթը Մէնիյէսի պիրինճի սըր քեաթիպի Ալէքսանտըր Գարաթէօտօրի էֆէնտի մէէզունէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր:

—

Մաթպաաճըլարըն Մէարիֆ Նէզարէթինտէն բուխսաթը մախսուսէ ալըզ իթմէլէրի, վէ թապ օլունաճագ պէհէր էսէր իչին տէ բուխսաթը մախսուսէ ալմալարը հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան թէնպիհ օլունտուղունը իզմիրին Էնֆօրմաթիօն կազէթասը եազըյօր:

—

Հիտաըիւզ ճիվարընտա Տրօվաթա նամ չէհրը գատիմէ աստրը աթիգա քէչֆ իտէն Ալէմանիալը տօքթօր Շլիմանըն իքի սէնէ տահա մահալը մէզքիւրտէ ասարը աթիգա թահարրիսի իչին Ալէմանիա խարիճիյէ նէզարէթինին իլթիմասը իլէ Տօքթօր մումայիլէյհէ պիր գըթա ֆէրմանը Հիւմայուն իհսան պույրուլմուշ տըր:

—

Լօնտրա սէֆարէթը Մէնիյէսի իքինճի քիթապէթի՝ բիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի իլէ Մէճիտի պէյէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր:

—

Պօղազ իչինին Անատօլու ճիհէթինտէ թէօրէմիշ օլան հայտուտլար կէչէն ճումա կիւնիւ Ջէնկէլ քէօյիւնէ գատար կէլիփ, քէմանճը Ալէքսան էֆէնտինին պիր գօնագտա քէման տէրսի վէրմէեէ կիթտիյի սըրատա սաաթ վէ գօրտոնու իլէ իւզէրինտէ պուլունան պէշ լիրասընը ղասպ իթմիշլէր տիր:

—

Վան վալիսի Հասան Հագգը բաշա պու տէֆա իսթիֆասընը վէրմիշ տիր. Բիվայէթէ կէօրէ պիրինճի տաիրէի պէլէտիյէ բէիսի Բաշիտ պէյ՝ Գասթամօնի վալիլիկինէ թային օլունաճագ տըր:

—

Ախիրէն Էօհտէսինէ բիւթպէի վէզարէթ թէվճիհ օլունան Մահմուտ բաշանըն մաաշը 7,500 տէն 10,000է իպլաղ օլունմուշ տըր:

—

Եանեատան եազըլտըղընա կէօրէ, Օսմանլը մէմուրինը՝ Արթատան էբիրէ հիճրէթ իտէն իսլամլարըն Լօբօստա հուտուտը ճէտիտէ գուրպինտէ իքի ատէտ չիֆթլիքեամը Հիւմայունտա իսքեան իթտիրիփ, օրատա Համիտիյէ Նամըյլա տաուֆագ պիր գասապա թէէսիս օլունմագ իւզրէ իմիշ:

—

ՏՕՔԹՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Իլէթը էֆրէնճիյէ, եանի ֆրէնկի, պէլ սօուգլուզու, ալաթը թէնասիւլիյէ, (ծննդական գործարանք) վէ թէքմիլ խորարա տաիր քէյֆիյէթլէր իչին

ԹԱՊԻՊԻ ՄԱԽՍՈՒՍ

Տօքթօրը մումայիլէյհ սապըգը վէճհ իւզրէ հէր կիւն սաաթ պէշտէն օն պիրէ գատար Պաղչէ գաբուսընտա Համիտիյէ Քիւրպէսի սըրասընտա իքի Գաբուլու Թայիր օղլուն Ըինապեան Վէչէն ագալըն 32 նումէրօլու էճզախանէսինտէ խաստալար գապուլ իթտիքի կիպի, բազար կիւնլէրի տախի Պէյօղլունտա Աղա ճամիսինտէ, Սագըզ Աղաճը ճատտէսինտէ 27 նումէրօլու քէնտի խանէսինտէ խաստալար գապուլ իտէր:

Այտըն վիլայէթի բէսմի կազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, գաբտան Անտրէա Նամ մէչհուր հայտուտ ֆըրգասընտան Հէքիմ Տիմիթրի՝ Համիտիյէ գարիյէսինտէ սագըլը օլտուղու հալտէ ալըզ ու կիրիֆթ օլունմուշ տըր. Իշպու Անտրէա Նամ հայտուտ ֆըրգասը պիր վագթտան պէրու չօլան չօճուգլարընը տաղա աշըրըպ սէպիլլէրինի թախլիյէ իթմէք իչին թախլիս ագչէսի իսթէմէքտէ իմիշ:

—

Շու սօն կիւնլէրտէ Գըպըրըստա բէք չօգ եաղմուր կէլմիշ օլմաղլա հէմէն հէր քէս չիֆթ սիւրմէեէ պաշլամըշ տըր. Բէք չօգ չէքիրկէ եաւմուրթալարը թօբլանմագտա տըր. Հօկտեմպեր այընտան էվվէլ 493,211 օգգա չէքիրկէ թօխումը թօբլանմըշ իտի: Հօկտեմպեր այընտա տա 216 176 օգգա քի ճէման 709,387 օգգա թօբլանմըշ տըր. Պու միգտար չէքիրկէ թօխումընըն թօբլանմասը իչին քէօյլիւլէրէ 6,082 Ինկիլիզ լիրասը թէվզի օլունմուշ տըր:

—

Թուլչա Նամ վափօրը Հիւմայուն մէմնուր պաղը էվամիրի միւթասըրպէն վէ էվվէլքի կիւն պահրը Սէֆիտէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իյլէմիշ տըր:

—

Եիւրտէ քեաին Արկիրօգասթրօտան (Եըրկէրի) խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, գազալ մէզքիւր միւթէսարրըֆը՝ ախիրէն Տէրսաատէթտէն ալտըղը էվամիր իւզէրինէ, Բարամիթիայա կիտէրէք, օրատա իճրաի չէգավէթ իթմէքտէ օլան հայտուտլարը արզը խիթիմանէ մէճպուր իթտիյի կիպի, չու սօն կիւնլէրտէ Ինկարի գարիյէսինտէն տաղա աչըրըլան էսիրլէրի տէ գուրթարմայա մուվաֆֆագ օլմուշ տըր:

—

Զանթա Գալէսինտէն եազըլըըընա կէօրէ, Ֆրանսատան մահալը մէզքիւրէ կէթիրիլէն ուն մուգիրըը սըհհաթը տիր տիյէ իտխալի հիւքիւմէթը մահալլիյէ թարաֆընտան թահթը մէմնուիյէթէ ալընմըշ տըր:

—

ՐԷՍՄԻ

Էճնէպի գօնսօլօսլարընըն հուգուգ վէ վէզայիֆինէ տայիր Պապը Ալի Թարաֆընտան ֆիյ 1 զիլհիճճէ (6 սնպտ.) Թարիխլիւ վալիլէրէ կէօնտէրիլէն Թահրիրաթը ումումիյէնին սուրէթի տիր ·

Մէմալիքը Շահանէտէ պուլունան գօնսօլօսլարա իճրա խաիլէճէք մուամէլաթը բէսմիյէ հուգուգընտա պիր նիզամը մախսուս մէվճուտ օլմատըղընտան , պազը իխթիլաֆաթը էֆքեար վուգուա կէլմէքտէ օլտուղունը վէ բուսումի ատիյէտէն ատտ օլունան պու կիպի չէյլէր պազէն միւչքիլ աթմա պաիս օլմագտա պուլունտուղու կէօրիւլմէքտէ օլուպ , պու պապտէ պազը իյզահաթ վէրիլմէյէ լիւզում կէօրիւլմիւշ տիր ։

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ գօնսօլօսլարըն մէմուրիյէթի կէլտիգլէրի հիւքիւմէթին Թէպաասընըն մէնաֆիի Թիճճարիյեսինի մուհաֆազատան իպարէթ օլտուղունտան գօնսօլօսլար հէր նէ գատար հուգուգը պէյնէլմիլէլին Թահթը հիմայեսինտէ պուլունուր իսէլէր տէ , սուֆէրայա մախսուս օլան մէրասիմին Թալէպինէ սալահիյէթլէրի եօգ տըր ։

Մէմալիքը Շահանէտէ պուլունան գօնսօլօսլար ուհտասը գատիմէտէն տօլայը մազհար օլտուգլարը պազը իմթիյազաթտան պաշգա սայիր տէվլէթլէրին մէմալիքինտէ պուլունան գօնսօլօսլարտան ֆարգլարը օլմայըպ գաիտէի ումումիյէտէ Թապիյէտէն պիր գօնսօլօս մահալլը մէմուրիյէթինէ վիւրուտ իթտիկի հալտէ օրատա պուլունան հիւքիւմէթը Սէնիյէ մէմուրընա բէսմէն վիզիթա վէրէպէք օ տախի մուգապիլ մէրիւտ իատէի վիզիթա իյլէյէճէք տիր ·

Նասպ օլունան գօնսօլօս՝ մէրքէզը վիլայէթտէ օլուպ ժէնէրալ գօնսօլօսը օլմատըղը հալտէ , վալիի վիլայէթ իսթէտուկի հալտէ պիզզաթ վէ եախօտ պիրէր չաւուշ իրսալ իթմէքլէ իատէի վիզիթա բէսմինի իյֆա իտէպիլիր ·

Հէր նէրէտէ օլուր իսէ օլսուն ... էրի բէսմիլէր գօնսօլօսլար իչիւն մէճպուր օլուպ , տիւէյլի վէ եա միլլի եօրթուլար եանսասընտա վալիի վիլայէթ՝ Թէրճէմանընը վէ եախօտ տիկէր պիր մէմուրը մէզքիւր էյլիսէ իլէ Թէպրիք իչիւն կէօնտէրէճէք տիր ·

Պալատը Հումայուն գավասըտի վիլայէթլէրինտէ էյվիյէի (իվալար) միւլհագասընտա գօնսօլօս վէ գօնսօլօս վէքիլի վէ մէմուրը պուլունտուղու հալտէ իճրա օլունաճագ տըր ·

Էճնէպի սէֆարէթ պահրիէսի տէվլէթը Օսմանիյէ սուլարընա կէլտիքլէրի հալտէ , իճրա օլունաճագ մէրասիմ վէ մուամէլաթա կէլինճէ , հիւքիւմէտարանըն էմիրի վէլիաթլէրինտէ վէ սաիր էյալէ մախսուսէտէ ... էնտախթ իթ տիւքլէրի հալտէ 27 բէճէպ 1279 Թարիխլի Թահրիրաթը սամիյէտէ միւնտէրիճ Թալիմաթ քէմաքեան մէրի օլաճագ տըր ·

Պիր սէֆիր՝ մէմալիքը Մահրուսէ տախիլինէ սէյահաթ իթտիկի հալտէ , սէյահաթը Թէպտիլէն օլմատըղը գատիրտէ մահալլին տէ պուլունան հիւքիւմէթ վէքիլինի եանի վալիի զիյարէթ իթմէմիշ ատտ օլունուր ·

Պինաէն ալէյհ միւսաֆիրին մէվգի ու րիւթպէսինէ կէօրէ , մուամէլէի իհթիրամիյէ լազըմէտէն օլուպ , անճագ իւնիֆօրմա եա վէ ասքէր վասըթասըյլա սէլամլամայա լիւզում եօգ տըր ։

Սէֆիրին ավտէթինտէն պիր ազ սօնրա վալի վէ եախօտ միւթէսարրըֆ ... իլէ իատէի զիյարէթ իտէճէք տիր ։ Պազէն իխթիլաֆ վուգու պուլապիլիր իսէ տէ , նիզամամէթը մէրիյէտէն օլմայան մուամէլաթ իչիւն գավաիտ ու մէրասիմ Թայինինէ լիւզում եօգ տըր ։

Մէրասիմ խուսուսունտա իճրա օլունաճագ Թալիմաթ պունտան իպարէթ օլուպ , իշպու մէրասիմ 19 մարտ 1815 սէնէսինտէ Վիէննատա ագտ օլունան գօնկրէտէ գապուլ օլունան նիզամաթըն պէշինճի մատտէսինէ տախի մուվաֆըգ տըր ։

Ալէֆիլ պէյան մէվատտ Նէզտը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէ պուլունան սուֆէրայա Թէպլիղ օլունտուղու կիպի , վիլայէթը ալամ հագլարընտա Թամամէն ... օլմագ իչիւն , Թալիմաթը մէզքիւրէ ... Թէվֆիգը հառէքէթլէ պէրապէր իճրա իտէլէրէ Թէպլիղը մուհ... Թէվֆիգ ղէֆը հիմէմը վալիլէրի տիր ·

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

(Պու սապահ կէլէն Բիւլէթիւնլէր)

Բարիզ 22 Նոյ.

Թունուզ սէֆէրի իչիւն Թալէպ օլունան գամիլ Թախսիսաթըն Թէտգիգինէ մէմուր օլան գօմիսիօնտա , հէյէթը վիւքէլա բէիսի Մ. կամպէթթա՝ իրատ օլունան պիր սիւալէ ճէվապէն պէյան իթմիշ տիր քի , Թունուզտա հիւքիւմէթին բօլիթիգասը՝ նոյեմպէր 9 իճթիմասընտա մէճլիսը մէպուսան Թարաֆընտան գապուլ օլունան գարար իւզէրինէ միւէսսէս տիր ։ Գարարը մէզքիւր չունտան իպարէթ տիր. «Մէճլիսը մէպուսան՝ մայիս 12 Թարիխլի ահտնամէյի Թէմամիյլա իճրա իթմէք նիյէթինտէ տիր ։»

Բէիսի միւշարէյլէյհ՝ գէլէճէք հաֆթա Թունուզտա վուգու պուլաճագ մէսարիֆ իչիւն ճումարթէսի կիւնիւ Թախսիսաթը ճէտիտէ Թալէպ իտէճէկինի խապէր վէրմիշ տիր ·

Ճէզայիր վալիլիկի Մ. տը Ֆրէյսինէէ Թէքլիֆ օլունմուշ իսէ տէ , մումայիլէյհ գապուլ իթմէմիշ տիր ·

Աժանս Բէօյթէր

Լօնտրա 22 Նոյ.

Պու սապահ չըգան կազէթալարըն պէյանընա կէօրէ , Ինկիլթէրրա գրալիչէսընըն էն քիւչիւք մախտումը բրէնս Լէօբօլտ հազրէթլէրինին բրէնս տը Վալտէգին տէօրտիւնճիւ քէրիմէսի Էլէն Ֆրէտէրիգ Օկիւսթ իլէ եարըն իգտիվաճլարը ագտ օլունաճագ տըր ։

(Միւշարիւլէյհա 1861 սէնէսի մայիսինտէ տիւնեայա կէլմիշ օլտուղընտան , Թամ 20 եաշընտա տըր ։)

Պէրլին 22 Նոյ.

Սօղուգ ալմասընտան տօլայը նամիզաճ օլան Ալէմանիա իմբէրաթօրը՝ օտասընտան տիշարը չըգամամագտա տըր ·

Լօնտրա 22 Նոյ.

Ամէրիքատէն ալընան սօն Թէլէկրաֆլար՝ ալաֆրանկա նոյեմպէրին 11ինտէ 75 վէ 12սինտէ 70 վէ 13ինտէ 47 նուֆուս գօլէրատան վէֆաթ իթմիշ օլտուղունու պէյան իտէյօրլար ·

Խասթալըղըն պու տէրէճէ խաֆիֆլէնմէսի՝ հաճիլէրին ավտէթը կէօսթէրմիշ օլտուգլարը սիւրաթ օլտուղու մէզքիւր Թէլէկրաֆլարտան անլաշըլըյօր ·

Լօնտրա 21 Նոյէմ.

Ցէյլի Նիւզ կազէթասընըն Վօլօս մուխապիրինտէն ալտըղը պիր Թէլէկրաֆա նազարէն Եունան ասքէրի սուլհ հալինէ գօնուլմուշ տըր ։

Վիէննա 21 Նոյ.

Սարգտէն սէֆարէթ մէմուրիյէթինտէ պուլունմուշ օլան գօնթ Գալնօգի՝ միւթէվէֆֆա պարօն տը Հայմէրլէնին եէրինէ խարիճիյէ նազըրը Թային օլունմուշ տըր ։

Վաշինկթըն 19 Նոյ.

Պու կիւն եօլլէնտէն սօնրա մահքէմէնին իճթիմաը իւզէրինէ կիթօ հաւասխանէյէ իատէ օլունուր իքէն , պիր սիւվարի՝ արապանըն եանընա եագլաշըպ կիթօնըն իւզէրինէ պիր տապանճա սըգարագ էլինտէն եարալամըշ տըր ։ Ճարիհ՝ հայվան նէ գատար սիւրաթլէ կիտէպիլիր իսէ օ գատար սիւրաթլա կիթմիշ , Թէվգիֆի հագգընտա սարֆ իտիլէն մէսաիտէն սէմէրէ հասըլ օլամամըշ տըր ·

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻԷ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱԶԴ

Շնորհակալութեամբ կը ծանուցանեմք թէ Ռուսահայոց կողմէն Բարձրաշնորհ Ս. Պատրիարք Հօր անձին յանձնուեցաւ հազար րուբլի գումարն Ն. Սրբազնութեան կողմանէ նուիրուած է Միացեալ Ընկերութեանց ։

Նոյնպէս հետեւեալ նպաստներն ուղարկուած են ընկերութեանս ·

—1000 րուբլի Ռուսահայոց կողմէն , ձեռամբ Մշակի պատ. խմբագրութեան ·

—25 օրինակ «Հայ Մամուլը» 'ի Ցարդէ ·

—2 արծաթ մեծոտ , Պ. Ցարութիւն Ալթըբարմագեանէ ։

—4665 դահեկան արծաթ եւ-

նի Գաբուլ Օժանդակ Մասնաճիւղէն ·

Այս առթիւ պատիւ ունիմք ծանուցանել թէ Սամաթիոյ մէջ Միացեալ ընկերութեանց Օժանդակ Մասնաճիւղին կազմակերպուած է հետեւեալ կերպով ,

Մեծ. Տեարք

Մկրտիչ Ալչըճեան—Ատենապետ
Գրիգոր Ալչըճեան—Ատենադպիր
Միհրան կարապետեան—Գանձապետ
Խաչերես Գավուկեան
Ղազարոս Միքայէլեան
Միհրան Տէօքմէճեան
Ցովսէփ Սարգիսեան
Տիգրան Նահապետեան
Տիրան Ջ ... ճեան ։

Կը հրաւիրեմք Սամաթիոյ պատուոյ անդամներն մասնակցիլ բացուած բաժանորդագրութեան եւ մեր հայրենեաց մտաւոր եւ բարոյական զարգացման նկատմամբ իրենց տածած համակրութեան նոր ապացոյց մը տալ ։

Ի դիմաց Միացեալ Ընկ. Տնօրէն Ժողովոյ

Ատենադպիր	Ատենապետ
Յ. Ալըշանեան	Մ. Զէրուն

Կ. Պոլիս 21 Նոյ. 1881

ԷՎԳԱՖ

	Նէւմըրօ	Գըյմէթը մուհամմէնէ	Պէտէլը մուզայէտէ
Պէյօղլունտա Ալէմտար Տէհրէ գարշըլըղընտա պէր մուճիպը խարիթա 120 զըրա պիր գըթա արսաի վագֆիյէ	1	30,000	24,000
Պէյօղլունտա Ալէմտար Տէհրէ գարշըլըղընտա պէր մուճիպը խարիթա 120 զըրա պիր գըթա արսաի վագֆիյէ	2	37.500	30.000
Ալի Պէյ գարիյէսի հուտուտու տախիլինտէ քեաղըտխանէ ճատտէսինտէ Պահրիէ նամ մահալտէ Ֆիլքօրրիւսի Թարաֆընտա պէր մուճիպը խարիթա 5330 զըրա պիր գըթա արսաի վագֆիյէ		5000	
Ալի Պէյ գարիյէսի հուտուտու տախիլինտէ քեաղըտխանէ ճատտէսինտէ Պահրիէտէ վագը պէր մուճիպը խարիթա 8750 զըրա պիր գըթա արսաի վագֆիյէ		8600	
Եինէ մահալլը մէզքիւրտէ քեաղըտխանէ ճատտէսինտէ պէր մուճիպը խարիթա 16,528 զըրա պիր գըթա արսաի վագֆիյէ		15,000	
Պաղչէ-Գաբուսընտա խուպեար մահալլէսինտէ Համիտիյէ իմարէթը ամիրէսինէ մուլհագ 54 զըրա պիր գըթա արսաի վագֆիյէ		43.200	41.500

Պալատտա մուհարրէր արսալարըն իւչ մահ զարֆընտա մուայէնէ օլունմագ 7 հաֆթա միւտտէթլէ միւզայէտէյէ վազ օլունմուշ օլուպ ... 97 սէնէսի Թէշրինի սանինին 9ընճը բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն մէզքիւրըն 16ընճը բազար իրթէսի կիւնինէ տէկին պիր հաֆթա միւտտէթլէ միւզայէտէսի իճրա գըլընաճաղընտան , զամ'ի. լէ Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուհամմէնէնին եիւզտէ օնու միգտարը բէյ ագչէսինի միւսթէսհիպէն էվգաֆը հիւմայուն հազինէսի Մահլիւլաթ տայիրէսինէ կէլիպ բէյ ագչէսինի Թէսլիմ իլէ խազինէ իտէրէք միւզայէտէսինտէ պուլունմալարը լազըմ կէլէճէյի իլան օլունուր ·

ԻԼԱՆԱԹ

ԲԷՔ ՉՕՔ ՔԻՄԷՍՆԷՅԻ

ՄԻՒՔԷՏՏԷՐ ԻՏԷՆ

ՎԷԼՎԷԼԷԼԻ ԽԱՍԹԱԼԸՔ

Պու խասթալըգ հիւզնի պիր մէյտէ պօզուգլուղու իլէ պաշլար , լաքին էկէր իհթիմամընտան միւհիմմէնիլմէզ իսէ , նիհայէթ միւհասըլէն հէր Թարաֆընա վէ պաշլըճա տալաղա , գարա ճիյէրէ վէ միւտէէ վէ նիհայէթ պիւթիւն էթ պիւզլէրինէ սիրայէթ իտէր , վէ պու սուրէթլէ պու խասթալըղա միւպթէլա օլանլար միւտտէթը իւմրիւնը ... օլուպ , եօլիւմ իզտիրապտէն գուրթարըր : Պու խասթալըգ էյի ֆարգ օլունմայըպ եանըլըլըր , լաքին չու սիւվալլար իրատ օլունտուղտա , մէզքիւր խասթալըղա միւպթէլա օլուպ օլմատըղը անլաշըլըր · Թամ իթտիքտէն սօնրա նէֆէս ալըպ վէրմէքտէ միւշքիւլաթ , զաաֆ ... չէքէ՞ր միսինիզ ։ Տէրինտէն պու ազըղ իլէ պէրապէր պիր ... մուխտէլիֆ մէվատ չըգարըր մըսընըզ , տիլինիզ իւզէրինտէ գաթը պիր մատտէ՞ մի վար : Տիլ բաղը՞ մը ... Գարնընըզտա , վէ ... թաոմ իթտիքտէն սօնրա ... միսինիզ ։ Թամ իճրա օլունան Թէտավի պու սօն ազըրլարա հիչ պիր Թէսիր իթմէզ : Պու խասթալըգտա ամի պիր մուալիճէ օլունուր իսէ , իլք էմարէլէր կէօրիւլիւնճէ տէրհալ պիր տիգ գաթը Թամիտէ իլէ Թէտավի իթմէք բէք էհէմ տըր , վէ էկէր խասթալըգ էյիճէ քէօքլէշմիշ իսէ , իշթահ աչըլըճայա վէ հազմ ալէթլէրի տիւզէլինճէյէ գատար սալը խըլաճա տէվամ իթմէլի տիր : Պու խասթալըղա գարա ճիյէր խասթալըղը նազարըյլա պագըլըպ , պու Թէտհիշլի իլլէթ պէյնէլ էն էմին վէ էն միւէսսիր իլաճ «Սէյկէլէ Չէկեյնեա Պէրոփ» տըր : Պու պիր Թէրքիպի նէպաթի օլուպ , Ամէրիգատա եափըլըր վէ Լօնտրատա Ֆարինկտըն Բօատ Է. Գ. Նօ. 21տէ Ա. Ժ. Ուայթ Թարաֆընտան սաթըլըր : Պու իլաճըն՝ սէպէպը հազըմէսինի վէ պիթթապ խասթալըղը տա քէօքիւնտէն տէֆ իտէր ։

Սահիպի Ա. Ժ. ՈՒԱՅԹ

21 Ֆարինկտըն Բօատ Լօնտրա Է. Գ.

Սթամպօլտա Նէնի Ճամի սօգագընտա Մ. Տէլլա Սուտանըն էճզախանէսինտէ վէ Պէյօղլունուն ճատտէսինտէ Մ. Գանեիւգ պիրատէրլէրինին Ինկիլիզ էճզախանէսինտէ վէ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Մ. Վէբըն էճզախանէսինտէ վէ պիլճիւմլէ Լավէնտար տիւքքեանլարընտա պուլունուր ։

Թօբտան վէ բէրաքէնտէ միւպայաաթ իչիւն Գալաթատա Զապըթա գուլլուղինտէ Եիւքսէք Գալտըրըմտա Նօ. 95/7տէ Ուեուրմի Ինկիլիզ Մաղազասընտա մէմուրը մախսուսը ԷՏՄՕՆՏ ԳԱՐՈՒՍՈ յա միւրաճաաթ իթմէլի տիր ։

Ս. ԳԱԼՕՄՃԻ

ՎԷ

ՓՕՑԷՐԻՔ ՏՕԽՈՒՄ ՖԱԲՐԻԳԱՍԸ

ԳՕՒՄԲԱՆԻԱՍԸՆԸՆ

[illegible]

461 ՆՈՒՄԵՐՕՏԱ ...

500,000 ֆրանգ

ԳԱԶԱՆԸԼԱՃԱԳ ՏԸՐ

Պէտալը սիմ օլարագ Թէէտիյէ օլունան եէնի բիյանգօնըն էն պէօյիւք իքրամիյէսի խասըլաթ իթտիյի հալտէ , պալատէ մուհաֆըզէր պէօյիւք մէպլաղա պալիղ օլաճագ տըր ։ Իշպու բիյանգօ՝ Ալէմանիատա Համպուրկ շէհրի հիւքիւմէթը մահալլիյէսի Թարաֆընտան Թաստիգ օլունմուշ տըր , վէ իքրամիյէլէրին Թէմամիյլա իյֆասընա Համպուրկ հիւքիւմէթի խազինէսինին պիլճիւմլէ մէվճուտաթըյլա զամին տըր ։ Իշպու բիյանգօնըն ճէման 50,800 իքրամիյէսի պուլունուպ , պունուն մէճմուը 11,015,425 ֆրանգա պալիղ տըր , վէ 7 գըսմ իւզրէ միւրէթթէպ օլարագ քէշիտէ օլունուր ։ Բիյանգօնըն քէշիտէ կիւնլէրի բէսմէն Թային օլունուր , վէ գուրալար սէրիան նէքտօքլէրինի Թէզգուլ իտէրլէր ։ Պիրինճի գուրա իչիւն սըրարըշլարը նիհայէթ ·

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻՆ 14ԻՆԷ ԳԱՏԱՐ ԳԱՊՈՒԼ ԻՏԷՐԻԶ

ԲԻՅԱՆԳՕ ԳՈՒՐԱՍԸ ԷՅՎՄԸ ՄԷԶՔԻՒՐՏԷ ՊԱՇԼԱՐ

Պալատէ մուհաֆըզէր օլտուղու վէճհլէ , էն պէօյիւք իքրամիյէ 500,000 ֆրանգ տըր ։ Իշպու բիյանգօտա 312,500 վէ 187,500 վէ 125,000 վէ 75,000 վէ 62,000 ֆրանգլըգ իքրամիյէլէր պուլունտուղու կիպի , 50,000 վէ 37,500 վէ 31,250 վէ 25,000 վէ 18,750 վէ 15,000 վէ 12,500 վէ 10,000 վէ 7,500 վէ 6,250 վէ 5,000 վէ 3,750 վէ 2,500 վէ 1,875 վէ 1,500 վէ 1,250 վէ 625 վէ 375 վէ 262 վէ 250 վէ 187 վէ 172 վէ 155 վէ 125 ֆրանգլըգ վէ սաիրէ իքրամիյէլէր տախի վար տըր ։

Էն քիւչիւք իքրամիյէ 25 ֆրանգ տըր . ճէման իշպու բիյանգօնըն 50,800 ատէտ իքրամիյէսի պուլունուպ , պունլարըն եէքիւնի ,

11·015·425 ՖՐԱՆԳ ՏԸՐ

Պիլէթլէրին ֆիյաթը բէսմէն Թային օլունմուշ տըր . պիրինճի գըսմըն գուրալարը իչիւն Թամ պիլէթին գըյմէթի 7 ֆրանգ 50 սանթիմ վէ նըսըֆ պիլէթին գըյմէթի 3 ֆրանգ 75 սանթիմ վէ րուպ պիլէթին գըյմէթի 1 ֆրանգ 90 սանթիմ տըր : Թէքմիլ պիլէթլէրին իւզէրինտէ Համպուրկ հիւքիւմէթինին արմասը վար տըր : Սըբարըշլարըն պէտէլի՝ հանկը մէմլէքէթին պանգասընտան օլուր իսէ օլսուն , պանգա սէնէտլէրի վէ եախօտ Ալէմանիա վէ Ֆրանսա , վէ Ավստրիա , վէ Ինկիլթէրրա վէ տիւէլը սաիրէ բօսթա սէնէտլէրիյլէ իյֆա վէ Թէէտիյէ օլունապիլիր ։ Սըբարըշլարը ալտըղըմըզտա էմր օլունան պիլէթլէրի գաբալը մէքթուպ իլէ վէ բօսթա վասըթասըյլա սըբարըշ սահիպլէրինէ կէօնտէրիրիզ ։ Հէր պիր իրսալատա գուրալարըն բէսմի բրօկրամընը մէճճանէն կէօնտէրիրիզ , վէ հէր պիր գուրանըն քէշիտէսի ագըպինտէ պիլէթլէրին համիլլէրինէ բէսմի գուրա նիւմէրօլարը կէօնտէրիրիզ ։ Իքրամիյէլէր հիւքիւմէթին նէզարէթի Թահթընտա գուրանըն քէշիտէսի իւզէրինէ տէրհալ Թէէտիյէ օլունուր , վէ խէմալ իտէր իսէ , պիզիմ վասըթամըզլա նագտ օլարագ գազանանըն իգամէթկեահընա կէօնտէրիլիր ։ Մաղազամըզ՝ 100 սէնէտէն պէրու Թէէսիս իտիլմիշ օլտուղունտան , հէր պիր սըբարըշ սէրիան վէ Թէմամէն իճրա իթմէյինի Թէէմին իտէ... նի Թէէմին հաճէթ եօգ տըր ։ Սըբարըշլար տօղրուտան տօղրույա պիզէ , եանի ,

Ալէմանիատա վագը ՀԱՄՊՈՒՐԿ տա

ՊԱՇԼԸՃԱ ԲԻՅԱՆԳՕ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ԻԶԱՆԹԱԼ ՎԷ ՇԻՒՐԷՔԵԱՍԸՆԱ կէօնտէրիլմէսինի րիճա իտէրիզ : Ուսմանլը Էվրօբա լիսանլարըյլա մուխապէրէ իտէրիզ ։ Տէրսաատէթ իլէ Համպուրկ պէյնինտէ պիր մէքթուպ 180 սաաթ զարֆընտա մահալլինէ վասըլ օլուր ։

Իխթար. Մէքթուպ կէօնտէրիլէճէք գումբանիանըն Ֆրանսըզճա իսմի պէրվէճհը աթի տիր ։

JSENTHAL & Cie

BUREAU PRINCIPAL DE LOTERIE

HAMBOURG (Allemagno)

ԽԱԶԻՆԷԻ ԷՎՐԱԳ

Խազինէի էվրագ նամ Թիւրքչէ բիսալէնին 27նճի ճիւզի տախի պու տէֆա նէշր օլունմուշ վէ միւնտէրիճաթը պէրվէճհը աթի պուլունմուշ տըր ·

Ամմէ	Խասսէ
Պիր սաֆիլըն Թէսէլլիսի — Մահմուտ.	Աղաւիլ Հագգ Համիտ պէյ ·
«Հասպի հալէ» Նազիրէ ·	Սըրրը բաշա ·
«Հասպի հալէ» Նազիրէ ·	Բաշիտ էֆէնտի ·
«Հասպի հալէ» Նազիրէ ·	Համիտ պէյ ·
Պիր սանսար իլէ խօրօզ վէ Թավուգ	Ա. Նազըմ պէյ ·
Միւլահազաթը խուսուսիյէ ·	Մահմուտ Ճէլալէտտին պէյ ·
Էգօնոմի բօլիթիգ ·	Մահմուտ Ճէլալէտտին պէյ ·

Նիւսխասի 2 գրշ· տըր ·

Ապօնէ օլմագ իսթէյէն զէվաթ Օգճուլար պաշընտա գըրաաթխանէ միւտիրի Սարաֆիմ էֆէնտիյէ միւրաճաաթ իյլէյէճէքլէր տիր ·

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 22 Նոյէմ.	
Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լէր	100 1/16
Օսմ. էսհամը աչըլըշը	13-
» » գարանթը	13-
Իսթիգրազ 65	16-
» 69	14- 1/2
» 71	72
» 72	25 1/4
» 73	13- 3/8
Օսմանլը պանգասը	19- 1/4
Մըսըր տույունու մուվ. հըսէ	71- 5/8
» իմթիյազլը	91-
Բուսիա իսթիգրազը	92- 1/8
Կօնսօլիտէ Բարիզ 9 ալ վատէ	-
Բարիզ 22 Նոյէմ.	
Ֆրանսըզ էսհ. 3 % ֆր.	85 70
» » 5 գրօնուգ	116-30
Օսմ. էսհամը աչըլըշը	13 07
» » գարանթը	13-02
Իսթիգրազ 65 ֆր.	92-
» 69	74-
» 73	68-
Մըսըր ֆօնտ. մուվ. հըսէ	361-25
Գրէտի Լիօնէ	860-
Օսմանլը պանգասը	735-
Բումէլի շըմէնտըֆէրի	53-
Իթալիա էսհամը	89 50
Գամպիօ Լօնտրա 3 ալ վատէ	25-24
Վիէննա 22 Նոյէմ.	
Ալթըն ֆիօրին	-
Բումէլի շըմէնտըֆէրի	25-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհամ ում. տիւնեյէ գարշ. գայմ	13 38
Պու սապահ աչըլըշը	13-30
Իսթիգ. 63 (Մուրթօն) 6 % ֆ.	87-
» 65 » 6 % ֆ.	78-
» 69 (Թրնաբ) 6	69-50
» 72 (Գօն տիւ Թրէզօր)	24 52
» 73 6 % ֆ.	65-
Բումէլի շըմէնտըֆէր 3	51-50
Ալթըն ֆայիզի	09-
Բըբօր Լիյ.	12-
Համալէտիր »	15-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6·28
Օսմանլը պանգասը	11-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-15
[illegible]	3-32

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զըրշտան	Դլ. Փր.
Պէյազ մէճիտիյէ չարգը	107 30
Մէճիտիյէ »	203 10
Պէշլիք »	207 30
Ալթըլըգ »	125-50
Պագըր »	615-
Գայմէ »	1020-
Ինկիլիզ լիրասը	109-18
Ֆրանսըզ ալթընը	87-11
Փօլ	89-24
Ֆրիտրիգ ալթընը	51-20
Գարպան գայմէսի	8-60